

www.opstinaub.org.rs

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ УБ

Година XIV – Број 28

Уб, 23. децембар 2013. године

Бесплатан примерак

186.

На основу члана 2. тачка 18) и члана 33 тачка 7) Статута општине Уб ("Службени гласник општине Уб" број 12/2008 и 6/2013),

Скупштина општине Уб, 20. децембра 2013. године доноси

Одлука о доношењу Стратегије социјалне заштите општине Уб за период 2014—2018

1. Доноси се Стратегија социјалне заштите општине Уб за период 2014-2018, која је одштампана уз ову одлуку и чини њен саставни део.

2. Одлуку са стратегијом објавити у "Службеном гласнику општине Уб".

Општина Уб
Скупштина општине
Број: 020-109/2013-01

Предсједник Скупштине

Драган Јелић, с.р.

Стратегија социјалне заштите општине Уб за период 2014-2018

У в о д

Укључивање Републике Србије у европске интеграционе процесе у циљу бржег привредног, економског и друштвеног развоја, подразумева изградњу институција модерне и ефикасне државе засноване на владавини права, што доприноси квалитету живота њених грађана. Опште процесе демократизације друштва, реструктурирања привреде и реформе социјалне политике треба да прати ефикасан систем социјалне заштите.

Област социјалне заштите усмерена је ка побољшању социјалног статуса грађана на личном, породичном и ширем социјалном плану. Социјална заштита треба да јача друштвену кохезију и да негује независност и способност људи да помогну сами себи.

Ефикасан систем социјалне заштите треба да одговори на потребе грађана у новим околностима и да подржава рањиве и маргинализоване појединце и групе којима је неопходна организована помоћ заједнице и државе, као и грађане који нису у стању да учешћем у економској активности обезбеде своју егзистенцију.

Стратегија развоја социјалне заштите је основни докуменат за укључивање локалне самоуправе у укупну реформу система социјалне заштите и за нормативно усаглашавање, којим локална самоуправа у овој области добија нову и далеко значајнију улогу.

Полазну основу за израду стартешког плана чини Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије. Локална стратегија је усмерена ка конкретним реформским захтевима, децентрализацији социјалних

услуга и тежњи преношења услуга на локалну самоуправу.

Процес израде стартешког плана одвијао се уз учешће свих актера релевантних за социјалну заштиту. У њега су се укључили представници локалне власти, социјалних, здравствених, образовних институција, службе за запошљавање и волонтери цивилног сектора.

Стратегија представља први обједињени докуменат у области социјалне заштите општине Уб и има за циљ да представи проблеме и потребе становника, досадашње резултате у развијању локалних услуга, мера и облика заштите, стратешко опредељење и циљеве развоја у овој области за период од 2014. до 2016. године. Локална самоуправа очекује да, у планском периоду, са постојећим институционалним и ванинституционалним актерима социјалне заштите успостави оперативне партнерске односе и да постигне високи степен отворености за договоре, сарадњу и одлучивање, са крајњим циљем да побољша социјални статус грађана и подстиче унапређење квалитета социјалне заштите, повећа обухват угрожених грађана и побољша социјални статус грађана на личном, породичном и ширем социјалном плану

Усаглашеност са другим релевантним документима

Стратегија полази од реформских циљева дефинисаних у стратешким документима које је донела Влада Републике Србије: Стратегија развоја Социјалне заштите, Стратегија за смањење сиромаштва, Стратегија запошљавања, Национални план акције за децу, као и више других развојних докумената, који су у припреми

или је у току јавна расправа: Нацрт националног плана акције у области старења и старости, Нацрт закона против дискриминације особа са инвалидитетом и др.

У Општини Уб усвојена је Стратегије локалног одрживог развоја општине Уб за период 2010-2020. година, Стратегије социјалне заштите општине Уб за период 2008. – 2012. , Локални акциони план за младе 2012-2016 општине Уб, У току је израда Локалног акционог плана за Роме.

Учесници у изради

Савет за социјалну заштиту Општине Уб укључује представнике свих релевантних носилаца политике запошљавања, обезбеђује услове за развој социјалног дијалога, квалитетну комуникацију и заједничку акцију у вези са важним социо-економским питањима која имају велики значај за општину Уб. Савет за запошљавање поред саветодавне, има и активну улогу у формулисању планова за запошљавање, њиховој примени, праћењу и евалуацији.

У креирању ЛАПЗ учествују још различити субјекти, Национална служба за запошљавање, представници привредника, удружења послодаваца, представници синдиката, образовних институција, представници НВО сектора као и заинтересоване институције које имају интерес у овој области.

Принципи и вредности

Наши основни принципи и вредности на којима ће се заснивати наш рад су одговорност, доступност, ефикасност, уважавање личности корисника, право грађана на избор услуга, партнерски приступ, партиципација, активно учествовање грађана, одрживост пружања услуга.

Анализа стања у општини Уб

Профил заједнице

Територија општине Уб насељена је од давних времена. Први помен хидронима "Тамнава" даје антички писац Јорданес, називајући је *Flumen niger*, што је у каснијој словенској транслацији произишло у Тамнава – *црна река*. Најстарији познати запис у коме се помиње Уб јесте Уговор у Тати из маја 1426. године, склопљен између угарског краља Жигмунда и деспота Стефана Лазаревића. Према прецизним истраживањима, манастир Докмир је обновљен 1415. године. Назив УБ највероватније потиче од латинске речи "Urb" (место) а настанак имена се везује за старословенска времена и владавину кнеза Коцеља.

Данас се општина Уб налази на 44°27'13" северне географске ширине и 20°04'16" источне географске дужине и заузима 456,7 км² северозападне Србије. Надморска висина је 162 метра, а по величини је друга општина у Колубарском округу, којем административно припада.

Под великим утицајем је макрорегионалног центра Београд, од чијег центра је удаљена 55 км, а од обода територије Града око 7 км. Територија општине Уб граничи се са општинама Владимирци и Обреновац на северу и североистоку, општином Лајковац, на истоку и

југоистоку, општином Ваљево на југу и југозападу, и општином Коцељево на западу.

Клима и земљиште

Клима подручја општине Уб је умерено континентална са одређеним специфичностима. Прелазна годишња доба су променљива, с тим да су јесени топлије од пролећа, а лета, због утицаја "Азорског антициклона", топла, са стабилним временским приликама и повремено краћим пљусковима. Рељеф општине карактеришу сливови река Тамнаве, Уба и Кладнице.

Као последица равничарско - брежуљкастог рељефа и малих висинских разлика подручје је погодно за развој пољопривреде (преко 82% територије је квалитетно пољопривредно земљиште), а поготово централни део територије општине, између река Уб и Тамнаве. Шуме су заступљене на брежуљкастим падинама углавном западног и јужног дела подручја и покривају 12,5 % територије општине.

На подручју општине присутна су значајна лежишта лигнита у Колубарском басену, и минералних сировина (кварцни песак, глина, кречњак). Већи број локалитета се експлоатише, док је један број у процесу истраживања могућности експлоатације.

Становништво

У општини Уб, по резултатима пописа из 2011. у 38 насељених места и 9.304 домаћинства живи 29.101 становника (49,7% мушкараца и 50,3% жена). У градском насељу Уб живи око 8.500, док су остала насеља у распону од 200 – 2.000 становника. Већа сеоска насеља су Совљак 1.844 становника, Врело 1.520, Бањани 1.136, Бргуле 1.175 и Памбуковица 1.065. Поред Срба, који чине скоро 98% становништа, у Убу постоји и значајна Ромска заједница (1.118 према попису из 2011. године).

Посматрано са аспекта густине насељености, као једног од опредељујућих критеријума за дефинисање мреже насеља, уочава се њена прилична неравномерност. Укупан број становника на целокупном подручју општине бележи константан пад, иако се темпо депопулације у односу на претходне пописне године унеколико смирује. У периоду 1991-2002, дошло је до смањења броја становника за 1.208, а у периоду 2002-2011. тај број се смањило за додатних 2009 становника.

Посматрано према националној припадности и полу, у Општини Уб живи укупно 29.101 становник (14.617 мушкараца и 14.484 жене), од чега Срба 27.525 (13.853 м и 13.672 ж), 1.118 Рома (559 м и 559 ж), 64 Румуна (33 м и 31 ж), 25 Црногораца (12 м, 13 ж), по 18 Хрвата (5 м и 13 ж) и Македонаца (9 м, 9 ж), 17 Југословена (8 м, 9 ж), 5 Мађара (3 м и 2 ж), као и незнатан број осталих етничких групација. Није се изјаснило 155 становника, за 108 нису познати ови подаци.

Економски је активно 13.911 становника (8.945 мушкараца, 4.236 жена), од чега 12.453 обављају занимање (8.217 м и 4.236 ж), незапослених 1.458 (728 м и 730 ж), некада радили 804 (395 м и 409 ж), а први посао тражи 654 особе (333 м и 321 ж). Економски неактивних лица је 15.190 (5.672 м и 9.518 ж), од чега: 4.303 деце млађе од 15 година, 4.800 пензионера, 62 лица са приходима од имовине, 1.802 ученика и студента, 3.076

лица која обављају кућне послове у свом домаћинству и 1.147 осталих.

Природни прираштај у 2007. години износио је - 7,4%, док је у Републици био -4,7%. Осим општинског центра Уба који бележи константан и релативно умерен демографски раст, пораст броја становника бележе једино приградска инасеља у непосредној околини Уба – Трњаци, Совљак и Милорци, док је у већини осталих насеља приметан тренд константне депопулације, који је најизраженији у рубним деловима општине – Вукона (222), Новаци (716), Радуша (259), Кршна Глава (157), Докмир (484), Гвозденовић (406), Руклада (324), Паљуви (696) и Шарбане (515).

Према брачном стању и полу (категија старих 15 и више година), укупно је 26.770 лица, од чега 13.310 мушкараца (неожењих: 3.783, ожењених 8.325, удоваца 793, разведених 345 и 64 непознатог статуса) и 13.460 жена (неудатих: 2.132, удатих 8.334, удовица 2.598, разведених 347 и 49 непознатог статуса).

Просечна старост становништва општине Уб је 42,5 година, у односу на 40,9 година према претходном попису, при чему је у самом граду 37,3 године, а у сеоском подручју 41,7 година, што је на нивоу републичког просека. Од укупно 29.101 становника, 1.312 је у старосној категорији од 0 до 4 године, 1.433 од 5 до 9 год, 1.553 од 10 до 14 год, 1.729 од 15-19 год, 1.853 од 20-24 год, 1.736 од 25-29 год, 1.943 од 30-34 год, 1.872 од 35-39 год, 1.943 од 40-44 год, 2.038 од 45-49 год, 2.242 од 50-54 год, 2.387 од 55-59 год, 1.906 од 60-64 год, 1.300 од 65-69 год, 1.447 од 70-74 год, 1.429 од 75-79 год, 930 од 80-84 година и 295 преко 85 година. Пунолетних је 23.775 становника.

Према резултатима Пописа из 2011. године, на територији Општине Уб живи 30.092 становника, од чега стално пребивалиште има 29.022, док су 979 становника на привременом раду у иностранству. У поређењу с резултатима пописа из 2002. године, види се да је током једне деценије становништво смањено за чак 10%, односно око 3.000 људи. Резултати Пописа показују депопулацију од 9,6% у односу на претходни пописни период, што имплицира потребу Општине за побољшањем услова живота становништва и с тим у вези предузимање мера за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника путем решавања стамбених питања и економског јачања породица, а све у циљу заустављања негативних демографских трендова.

Општина Уб је изразито миграционо подручје, посебно после 1981.г. услед све веће разлике између одлазака са посматраног подручја и непостојања развојне националне демографске политике, која би постојеће становништво задржала. Ове миграције ће, несумњиво, дугорочно утицати на демографски развитак територија обухваћених овом појавом.

Основно обележје кретања становништва општине Уб је стална депопулација још од 1953. године када је пописано 39.166 становника, да би 2002. године било 7.062 становника мање, тачније 32.104 становника. Посебно је изражена депопулација у периоду 1981.-1991. када је отишло близу 3.000 становника општине Уб. Основни разлози депопулације су: негативан природни прираштај, близина Београда, висок степен незапослености. Одлазило је младо, способно становништво, тако да је старосна структура врло неповољна, обзиром да Пописом 2002. године 20,4% чини становништво старије од 65 година. По демографским критеријумима када учешће ове добне

групе у укупном становништву прелази 15% реч је о старој популацији.

Према брачном стању и полу (категија старих 15 и више година), укупно је 26.770 лица, од чега 13.310 мушкараца (неожењих: 3.783, ожењених 8.325, удоваца 793, разведених 345 и 64 непознатог статуса) и 13.460 жена (неудатих: 2.132, удатих 8.334, удовица 2.598, разведених 347 и 49 непознатог статуса).

Становништво дечијег узраста (0-3 и 4-6) испољава тенденцију пада, и то са 2.572 у 1991. год. на 1900 деце 2002. год., или са 7,4% од укупне популације подручја општине Уб 1991. год., на 5,9% пописом 2002.год. Основни узрок смањења броја деце настао је услед смањења наталитета али и из социо-економских разлога.

Контингент радно способног становништва, од 25 до 59 година живота бележи благи пад са 46,2% по попису 1991. год. на 45,0% 2002.године. Оно што са сигурношћу можемо да тврдимо, је да само значајан пораст наталитета може да заустави процес демографског старења, што уједно представља проблеме ширих размера. А да би се побољшала демографска слика Србије неопходно је унапредити социјалну политику и нова економска улагања како би се становништво задржало.

Привреда и пољопривреда

Најзначајније привредне делатности у Убској општини су пољопривреда и рударство.

Пољопривредног становништва по попису 2002. године било је 11.646 (5.593 жена), од чега је активног било 7.628 (3.093 жене), а индивидуалних пољопривредника било је 7.428 (3.036 жене), а издржаваног пољопривредног 4.018 лица (2.446 жена, од тога домаћице 798; деца предшколског узраста 757; ученици основних школа: 976; ученици средњих школа 962; студенти 69 и остало: 1.156). На нивоу Округа, било је 48.870 пољопривредника, од чега 34.612 активних и 14.228 издржаваних лица.

Према постојећим подацима, структуру пољопривредне производње карактерише изузетна разноликост, са присуством свих видова производње, највећим делом за потребе самог домаћинства. Доминирају ситни, неспецијализовани пољопривредни произвођачи без јасне пословне и тржишне оријентације. Највећи број пољопривредних домаћинстава није регистрован. Закључно са 31. априлом 2007. године у општини су била регистрована 3.088 пољопривредна газдинства (10 као предузеће) или 29,79% од укупног броја домаћинстава. Резултат овакве производне структуре и слабе уређености су ниски и нередовни приходи уз одсуство озбиљног планирања, развоја и већих инвестиција.

Од укупно 37.277 хектара (ha) пољопривредне површине, 29.460 је под ораницама и баштама (од тога: жито 16.129 ha, индустријско биље 1.370 ha, повртно биље 2.805 ha и крмно биље 7.818 ha), воћњаци на 2.147 ha, виногради 14 ha, ливаде 2.461 ha и пашњаци 2.894 ha.

Експлоатација угља може и мора знатније да допринети развоју општине Уб. Планом развоја површинских копова планирано је у источном делу Колубарског лигнитског басена, у циљу површинске експлоатације угља, отварање копова "Поље Ц" и "Поље Е". У западном делу Колубарског лигнитског басена предвиђено је отварање нових површинских копова "Велики Црљени", након затварања копа "Тамнава -

источно поље" и поље "Радљево", а у периоду после 2020. године и исцрпљивања површинског копа "Тамнава - западно поље". Све ово одвијаће се у складу да потребама снабдевања термоелектрана "Никола Тесла А и Б", "Колубара А" и ТЕ "Колубара Б". За општину Уб посебно је важно праведније разрешење питања природне ренте, посебно са аспекта еколошких последица експлоатације угља.

Поред пољопривреде и рударства, велики значај има и грађевинарство, које има дугу традицију, а и квалитетне сировине за производњу грађевинског материјала које постоје на територији општине као што су камен, кварц и бела глина.

Највећу добит остварују предузећа из области прерађивачке индустрије, а највећи губици забележени су у области саобраћаја и у пословању са некретнинама.

Укупна вредност спољнотрговинске размене у септембру 2012. години коју су остварила предузећа са територије општине Уб била 10 милиона ЕУР од чега је 43% овог износа реализовано са земљама ЕУ, док су остали највећи спољнотрговински партнери били из бивших југословенских држава (БИХ, Црна Гора, Словенија, Хрватска, Македонија) – подаци Регионалне привредне коморе Ваљево објављени у публикацији

„Привредни трендови на подручју РПК Ваљево 2012”.

Инфраструктура

Примарна путна мрежа на територији општине даје могућности за добру саобраћајну повезаност са општинским и регионалним центрима који је окружују. Општина Уб је, преко мреже регионалних путева радијалног типа у односу на само насељено место Уб, повезана са суседним општинама.

Општина је повезана са магистралним путевима М-4, М-21, М-22 и М-19, а преко њих и са свим осталим градовима у Републици Србији. Према подацима из 2004. године, дужина путева износила је 244 км, од тога 197 км путева са савременим коловозом. Путна мрежа је добро постављена али је у лошем стању, и у наредним годинама планирано се њено проширење и побољшање.

Кроз територију општине пролази индустријски железнички колосек који служи само за привредну делатност и којим се од површинских копова лигнита "Колубара", а градско насеље Уб налази се на 6 км од железничке станице у Лајковцу, на прузи Београд-Бар. Аеродром "Никола Тесла" Београд удаљен је око 50 км. Посебно су битне могућности развоја саобраћаја и делатности које прате саобраћај, а могу бити остварене изградњом аутопута Београд – Јужни Јадран, који пролази општином Уб.

Подручје општине Уб је делимично покривено мрежом телекомуникационих капацитета. Према подацима Републичког завода за статистику, у 2007. години било је 8.920 претплатника.

Електроенергетска мрежа

Према Регионалном плану Колубарског округа, развој електроенергетске мреже и преносних капацитета служиће за боље искоришћење постојећих трафостаница

на напонском нивоу 220 кВ. Предвиђена је изградња далековода (за напон од 400 кВ), који ће се налазити у коридору постојећих далековода, напонског нивоа од 220 кВ. На подручју општине Уб, планирана је изградња нове трафостанице 110/35 кВ и повезивање на мрежу 110 кВ, што ће допринети квалитету и стабилности мреже.

Мрежа ниског напона је још увек на великом броју дрвених стубова а у већини села западног дела општине, не задовољава минималне стандарде. Напори општине у циљу реконструкције мреже су врло значајни у протеклих неколико година. Циљ је да у сарадњи са Електродистрибуцијом и месним заједницама електро мрежа буде реконструисана у наредних неколико година.

Просторним планом Републике Србије снабдевање гасом подручја Колубарског округа вршиће се путем магистралног гасовода Београд-Лазаревац-Ваљево. Предвиђен положај овог гасовода омогућава потенцијално прикључење Уба и других насеља са више индустријских потрошача широке потрошње, јер се на тај начин смањује партиципација за сваки прикључени град, односно, за сваког потенцијалног потрошача.

Магистрални гасовод ће делимично пратити коридоре Ибарске магистрале и планираног аутопута Београд-Јужни Јадран, после раздвајања на два крака (код Рукладе), наставиће у правцу Лазаревца инфраструктурним коридором Лајковац-Ћелије-Лазаревац. Посебан прикључак у зони насеља Бргуле обезбедио би снабдевање гасом комплекс ТЕ "Колубара" Б и друге потенцијалне кориснике у тој зони.

Образовање

На територији општине постоје четири основне школе. Основна школа „Милан Муњас“ у Убу са 1341 ученика, основна школа „Рајко Михајловић“ у Бањанима 430, основна школа „Душан Даниловић“ у Радљеву 260 и основна школа „Свети Сава“ у Памбуковици 148. Укупно, у основном образовању има 2 179 ученика.

Средње образовања на територији општине Уб чине Гимназија "Бранислав Петронијевић" са 200 ученика и Техничка школа "Уб" са 482 ученика. Својим профилем и занимањима која се стичу по завршетку ових школа (гимназија је општеобразовног типа, док су у средњој техничкој школи заступљени профили машинске, машинско-енергетске и угоститељско-трговинска струке. Опремљеност школа је на солидном нивоу.

Без школске спреме, према попису из 2011. године, од укупно 26.670 становника преко 15 година старости, било је 2.565 (478 мушкараца и 2.087 жена), од тога 1.371 неписмених. Основно образовање имало је 7.016 становника (3.599 мушкараца и 3.417 жена), средње 7.267 (4.307 мушкараца и 3.320 жена), више образовање имало је 678 (354 мушкарца и 324 жене), а 490 становника (271 мушкарац и 217 жена) имало је високо образовање. За 518 становника није се могао утврдити ниво образовања. На нивоу округа, без стручне спреме било је 12.744 од укупно 162.842 становника преко 15 година старости. Средње образовање имало је 54.038, више 5.408, а високо образовано било је 5.915 становника. Непознатог образовања било је 4.503 становника обухваћених овим пописом

Образовање													
		средња школа											
	ПОЛ	Укупно становника преко 15 година	без школе	непопуна ОШ	ОШ	укупно	гимназија	3 год	4 год	5 год	виша	факултет	непознато
	с	24798	1260	5211	6865	9796	646	5472	3555	123	766	873	27
	м	12465	225	2368	3602	5495	228	3469	1679	119	355	411	9
	ж	12333	1035	2843	3263	4301	418	2003	1876	4	411	462	18
град	с	5315	88	290	855	3113	358	1339	1362	54	409	559	1
	м	2515	13	86	338	1632	132	792	655	53	181	265	-
	ж	2800	75	204	517	1481	226	547	707	1	228	294	1
остало	с	19483	1172	4921	6010	6683	288	4133	2193	69	357	314	26
	м	9950	212	2282	3264	3863	96	2677	1024	66	174	146	9
	ж	9533	960	2639	2746	2820	192	1456	1169	3	183	168	17

Писменост становништва											
		неписмени									
	ПОЛ	укупно	свега	удео у %	10-14 г	15-19	20-34	35-59	50-64	65+	
	с	26351	1006	3,82	24	15	73	81	152	661	
	м	13209	180	1,36	8	8	33	34	44	56	
	ж	13142	826	6,29	16	10	40	47	108	605	
градско	с	5608	52	0,93	5	1	3	7	8	25	
	м	2663	6	0,23	2		1	2	1		
	ж	2945	46	1,56	3	1	2	5	7	28	
остало	с	20743	954	4,6	19	14	70	74	144	633	
	м	10546	174	1,65	6	5	32	32	43	56	
	ж	10197	780	7,65	13	9	38	42	101	577	

Компјутерска писменост					
	ПОЛ	укупно	писмени	делимично	неписмено
	с	24798	4737	2875	17186
	м	12465	2837	1587	8491
	ж	12333	2350	1288	8695
градска	с	5315	2203	743	2369
	м	2515	1114	365	1036
	ж	2800	1089	378	1333
остало	с	19483	2534	2132	14817
	м	9950	1273	1222	7455
	ж	9533	1261	910	7362

Здравствена заштита

На територији општине Уб активно је осам здравствених пунктова : Дом здравља у Убу, три здравствене станице и три амбуланте - у две од њих се здравствене услуге обављају повремено. Дом здравља има 134 запослених од чега је 102 медицинских радника (38 лекара и 64 медицинских сестара). Свега 21% (односно 8) насеља је опслужено здравственим сервисима, док преосталих 79% (односно 30) насеља немају никакав вид примарних здравствених сервиса. Истовремено је опслужено 11.516 становника општине, од којих је највећи део насељен у граду Убу (6.018 становника), што чини 35,9% становника општине Уб, док осталих 64,1% становника нема приступачан ниједан вид здравствених сервиса. На једног лекара долазило је 1.095 становника (подаци из 2011.).

Дом здравља у граду Убу има службе: опште медицине, гинекологије, педијатрије, стоматологије, антитуберкулозни диспансер и представља један здравствени пункт. На територији општине Уб не постоје капацитети за стационарно лечење и они се налази у болници у Ваљевоу.

Приватна медицинска пракса у општини Уб је заступљена са три специјалистичке ординације и више стоматолошких.

Број здравствено осигураних лица је 24 302. Због тешке економске ситуације, у 2009. години дошло је додрастичног повећања броја запослених лица у општини и пољопривредника који немају здравствено осигурање.

Социјална заштита

Центар за социјални рад у Убу задужен је за обезбеђење социјалне сигурности грађана, породично-правну заштиту и старатељство. Почев од 2000. године, Центар уз помоћ општинског руководства и бројних донатора, обезбеђује пакете помоћи за социјално угрожене, организује предавања и трибине и помаже угроженима на друге начине.

У 2012. години, укупно је 921 малолетних лица корисника социјалне заштите (без родитељског старања: 56, социо-материјално угрожених: 485, са поремећеним породичним односима: 151, ометених у развоју: 39, са поремећајем у понашању: 123, остала деца и омладина:

67). Пунолетних лица, корисника социјалне заштите, укупно је 631 (са поремећајима у понашању: 20, материјално необезбеђена лица: 350, поремећени породични односи: 100, психо-физички ометени: 111, остала лица: 50). Остарелих лица, корисника социјалне помоћи, је укупно 609.

Потребно је обезбедити боље просторне услове и опремљеност како би се свака појединачна активност могла одвијати несметано и како би се олакшао теренски рад. Осим Центра, на територији општине не постоје други капацитети ни објекти социјалне заштите (нема објеката намењених старим лицима, лицима са посебним потребама, нити ученичких домова).

Култура

Културна збивања у убској општини непосредно се одвијају преко установе Културно-спортски центар Уб, чије су основне делатности: издавачка делатност, организовање културних догађаја у оквиру Дома

културе, као и у ликовној галерији Свети Лука. У граду се одвојају разноврсне културне активности, док је мали број манифестација у селима. Посебан проблем у селима представљају објекти бивших домова културе који нису у функцији.

Општинска управа

Општинска управа броји 82 запослена и организована је у 6 одељења. Из буџета општине се финансира Дирекција за уређење и изградњу са 9 запослених, Културно-спортски центар са 18 запослених, Фонд за рурални развој са 4 запослена и Градска библиотека са 10 запослених. Укупно, више од 115 запослених примају личне дохотке на терет општинског буџета. Јавно комунално предузеће «Ђунис» са 107 запослених се делимично финансира средствима општинског буџета као и Предшколска установа са 66 запослених и 330 деце

Општина Уб има све институције значајне за несметано функционисање локалне самоуправе:

Општинске	Заједничке	Републичке
Општинска управа	Основне и средње школе	ОУП Уб
ЈП Дирекција за уређење и изградњу	Дом здравља	Републичке инспекције
Фонд за рурални развој	Предшколска установа	Служба катастра
Установа за културу и спорт «Културно спортски центар Уб»	Центар за социјални рад	Основни суд Ваљво – јединица у Убу
Комунално јавно предузеће «Ђунис»	Црвени крст	Јавно правобранилаштво
ЈП «Енерго Уб»		Електропривреда Србије
Регионални центар за управљање комуналним отпадом «Еко-Тамнава»		Пошта Србије
		Управа за трезор
		Пореска управа
		Национална служба за запошљавање
		Сектор цивилне заштите
		Фонд ПИО

Дисперзија објеката управе и администрације је на задовољавајућем нивоу, јер 11 насеља има објекат месне канцеларије, односно просечно 3-4 насеља гравитира једној месној канцеларији, што се може сматрати повољним. Поред тога, у Убу се налази зграда суда и Скупштине општине Уб и пратеће службе управе и администрације.

Буџет општине за 2013. годину је 1.150.000.000 динара (око 9,8 милиона евра) или 36.076 динара по глави становника.

Туристички потенцијали

Као туристичке могућности општине, препознати су ловно-риболовни потенцијали (комплекс «Фазанерија» ловачког удружења, базени за риболов на Убу и језера Паљуви и Радљево), спортски потенцијали (спортски центар «Школарац», остали спортски објекти)

Заинтересоване групе

СЕКТОР	ИНСТИТУЦИЈЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ АКТИВНЕ У НАВЕДеноМ СЕКТОРУ
ОБРАЗОВАЊЕ	1. ШОМО „Петар Стојановић”

и имиџ Уба у овој области као и значајни ресурси верског туризма (Манастир Докмир, црква Св. Вазнесења на Убу и остали верски објекти у општини).

У 2012. години просечан број ноћења домаћих туриста износио је 2.7, а страних 2.1 месечно, у односу на 3.6, односно 2.1 месечно на нивоу целе државе. Највећи проблем Уба у овој области, је недостатак смештајних капацитета.

Медијска покривеност

На подручју насељеног места Уб и целе општине могуће је пратити сигнале земаљских РТВ и кабловских емитера. Информисању грађана доприносе веб сајтови општинске управе и портал Уба, као и билтени и месечне ревије. Општина нема општински ТВ канал. Регионални ТВ канали нису видљиви на територији општине.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. ОШ „Свети Сава“ 3. ОШ „Душан Даниловић“ 4. ОШ „Рајко Михајловић“ 5. ОШ „Милан Муњас“ 6. Гимназија „Бранислав Петронијевић“ 7. Техничка школа „Уб“ 8. Предшколска установа Уб
ЗДРАВСТВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дом здравља Уб 2. Здравствена станица у Радљеву 3. Здравствена станица у Бањанима 4. Здравствена станица у Памбуковици 5. Амбуланта у Милорцима 6. Амбуланта у Докмиру 7. Амбуланта у Туларима 8. Регионални здравствени центар Ваљево
ЗАПОШЉАВАЊЕ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Општинска управа Уб 2. Савет за запошљавање општине Уб 3. Центар за социјални рад Уб 4. Национална служба за запошљавање
КУЛТУРА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Градска библиотека 2. Установа за културу и спорт
СПОРТ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ФК Јединство Уб 2. КК Уб 3. РК Уб 4. ОК Уб 5. ОК Младост 6. Атлетски клуб Уб 7. Џудо клуб „13.мај“ 8. Шаховски клуб „Уб“ 9. Атлетски клуб "Маратонац 02" 10. Клуб борилачких спортова "Соко" 11. Клуб малог фудбала "Карели" 12. Дечији фудбалски клуб "АС 07" 13. Фудбалски клуб "Каленић" 14. Фудбалски клуб "Памбуковица" 15. Фудбалски клуб "Тврдојевац" 16. Аутомобилски спортски клуб "Leonhart Racing Team" 17. Коњички клуб "Света Поповић"
ДРУГО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Полицијска станица Уб 2. Комесаријат за избеглице 3. Црвени крст 4. Савез слепих 5. Клуб пензионера 6. УГ „Завичај“ 7. Друштво пчелара „Света Поповић“ 8. Ловачко удружење „Тамнава-Уб“ 9. Друштво младих истраживача Чучуге 10. Убски омладински клуб 11. Удружење „Живимо заједно“ 12. Творница уметности 13. Удружење за екологију "Тамнава-Бргуле", Уб 14. Удружење за заштиту животиња "Пријатељ" 15. "Удружење грађана узајамна солидарност са седиштем у Кожуару СО Уб" 16. Културно-уметничко друштво "Тамнава" Уб 17. Црвени крст Србије - Црвени крст Уб 18. "Еколошко удружење староседелаца села Каленић" 19. "Удружење стечајних управника Централне и Западне Србије" 20. Удружење грађана "За живот" 21. Центар за очување традиције и културе "Бањански извори" Бањани 22. Удружење "Ада - чиста вода"

SWOT анализа стања у социјалној заштити Општине Уб

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Постојећи ресурси: Дом здравља и 4 амбуланте на селу (8 лекара, 65 сестара и 10 спремачица) - Средње школе, 4 осмогодишње школе, музичка школа (са објектима, опремом, запосленима...) - Центар за социјални рад - Црвени крст - НСЗ – подршка и програми за запошљавање - НВО, Клуб пензионера - Предшколска установа, издвојене групе у 8 села и насеља - Институције културе (Градска библиотека, Културни центар, галерија) - Развијено стручно усавршавање запослених у социјалним службама - Општина Уб – Општинска управа (са својим материјалним и људским ресурсима) - Бројни културно-историјски споменици - Привредни ресурси - Пољопривредно земљиште - Спортски терени, базен - Образованост и морална снага запослених у социјали 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна информисаност о трендовима и националној стратегији - Неедукованост - Недостатак неких профила стручног кадра - Ограничена (недовољна) финансијска средства (одрживост) - Неповезаност институција у Општини – нема процедуре и правила сарадње, нема умрежености - Непостојање ванинституционалних облика социјалне заштите - Недостатак адекватног (наменског) простора за рад – објеката - Заостајање у техничкој опремљености - Непостојање база података (непотпуне су, неумрежене, недоступни подаци) - Непознавање стварних потреба рањивих група - Нема критеријума и стандарда за кориснике - Нерешени имовинско-правни односи - Компликоване процедуре у институцијама социјалне заштите у Општини - Нема хитне службе - Непокривеност свих угрожених категорија становништва здравственом заштитом
Могућности	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Приватизација - Развој малих и средњих предузећа - Развој туризма (ловни, риболовни, сеоски) - Развој пољопривреде – производња здраве хране - Нови социјални пројекти – намењени за јачање капацитета корисника да сами решавају своје проблеме - Разни социјални пројекти развијани од стране Републике - Повезивање служби (умрежавање) – локално, регионално, државно - Реализација ЛЕАП-а за Општину - Формирање фондова - Донације и сарадња са донаторима – инвестициона улагања - Постојање Националне стратегије као оквира - Повећане потребе корисника - Коришћење искустава из окружења - Успостављање ИСО стандарда 	<ul style="list-style-type: none"> - Приватизација (отпуштање радника) - Социјална транзиција - Раслојавање породице - Смањење буџетских средстава - Утицај либералне филозофије у економији - Недостатак законодавног оквира - Слабљење економске моћи - Решавање Косовског проблема - Прилив расељених лица - Инфлација - Пораст наркоманије и других болести зависности - Еколошки проблеми - Климатске промене и елементарне непогоде - Појава “беле куге” – старење становништва - Заостајање у техничкој опремљености Србије - Незапосленост

Стратешки правци развоја социјалне заштите у Убу

- 1) Очување и унапређење постојећих капацитета локалне заједнице за задовољавање социјалних потреба грађана Уба.
- 2) Обезбеђивање сигурних извора финансирања социјалних услуга;
- 3) Развијање нових облика социјалне заштите;
- 4) Обезбедити услове за праћење и оцену квалитета услуга социјалне заштите.

Приликом разрешавања постављених дилема, пошло се од реалних прилика, од постојећих могућности развоја социјалних служби у Убу, укупних ресурса који постоје, постојећих и будућих потреба корисника. Посебно, узете су у обзир финансијске могућности Општине и одрживост могућих решења. На тај начин,

постављени су наведени стратешки правци развоја социјалне заштите.

Стратешки циљеви

- 1) Унапредити постојеће материјалне и људске ресурсе, организационе и институционалне капацитете локалне самоуправе.
- 2) Обезбедити да делатност, структура и програми рада локалне самоуправе буду релевантни за развој система социјалне заштите у Републици и усклађени са реформским активностима у области социјалне политике.
- 3) Доприносити даљем развоју оних социјалних услуга који се пружају у другим општинама, уз олакшавање приступа овим услугама свим грађанима.

- 4) Обезбедити одрживе изворе финансирања социјалних услуга, уз помоћ постојећих фондова и донатора, уз повећан допринос локалне привреде, посебно малих и средњих предузећа, ако и самих грађана.
- 5) Развијати нове, ванинституционалне и децентрализоване облике социјалне заштите, на основу утврђених потреба корисника, припадника најрањивих група (стари, деца и омладина, Роми...).
- 6) Обезбедити критеријуме и стандарде за развој ванинституционалних облика социјалних услуга, који ће бити доступни свим потенцијалним вршиоцима услуга.
- 7) Обезбедити бољу комуникацију и сарадњу свих заинтересованих страна за пружање социјалних услуга грађанима.

Стратешки приоритети

У Убу постоји само једна установа социјалне заштите – Центар за социјални рад (ЦСР), који заједно са другим кључним партнерима у Општини, пружа услуге корисницима. У Општини не постоје републичке установе социјалне заштите.

Један део својих социјалних потреба грађани Општине УБ задовољавају у другим општинама Колубарског округа и шире, посебно у Ваљеву, као и у

Београду и другим градовима. Ово је посебно случај када је у питању трајно збрињавање корисника у установама и институцијама.

Уб до сада није за донаторе био међу најприоритетним локалним заједницама, када су у питању развојни пројекти, као и велика финансијска улагања у развој социјалне политике.

Дубинска анализа садашње ситуације у Убу урађена је у сарадњи са свим кључним партнерима, применом веома различитих алата и техника. Коришћени су: НАР, SWOT анализа, анализа попуњених упитника, анализа заинтересованих страна.

Анализиране су ове циљне групе:

- Деца и млади
- Жене
- Особе са инвалидитетом (ОСИ)
- Роми
- Избегла, прогнана и расељена лица и повратници по Споразуму о реадмисији
- Стари
- Незапослени
- Деца и млади

SWOT анализа

<p>S Предности Географски положај Установљена и опремљена Канцеларија за младе Људски ресурси Заинтересованост младих за учешћем у разним активностима Спремност општинске власти да побољша ситуацију младих</p>	<p>W Слабости Депопулација села Мали број омладинских организација Висока незапосленост Висока стопа одлива младог становништва ка другим градовима Неусклађеност стручних усмерења у средњој школи и немогућност усклађивања са потребама привреде и могућности запослења Непостојање довољног броја превентивних и развојних програма за младе у оквиру локала и регије Техничко- технолошка заосталост Непостојање сталног саветовања и обуке младих Мањак финансијских средстава</p>
<p>O Могућности Унапређење капацитета Канцеларије за младе Развој инфраструктуре (аутопут) и индустрије Повратак едукованих младих људи Донатори Развој туризма Могућност и спремност младих за развој у практично свим сегментима политике за младе Унапређење сарадање са државним и локалним институцијама</p>	<p>Претње Еколошке опасности (Копови) Политичка нестабилност Укидање министарства Смена координатора "Одлив мозгова" Одсуство популационе политике на националном и локалном нивоу Тромост републичких институција у одговору на локалне потребе Недовољан прилив квалитетних младих људи у наставно-образовни процес Лоша мотивација пословног сектора да учествује у процесу Остајање у малој средини има дестимулативан имиџ за младе Недовољна доступност кредита за започињање сопствениг бизниса</p>

Пресек стања и положаја младих

Сасвим сигурно се проблеми са којима су суочени млади могу груписати и дефинисати кроз следеће сегменте:

- Недовољно изграђени локални институционални ресурси неопходни за унапређење положаја младих - учешће релевантних актера локалне заједнице у задовољењу егзистенцијалних и других потреба младих још увек се одвија неорганизовано, буџетски непланирано и без координације;
- Недовољна информисаност младих, како о локалној заједници уопште и раду и надлежностима институција, тако и о њиховим правима, обавезама и могућностима за организовање и унапређење положаја;
- Није остварена процедурална комуникација у размени информација неопходних младима између јавних институција, грађана, пословног сектора и медија;
- На нивоу општине не постоји јединствена база података о младима и услугама које су неопходне за унапређење њиховог положаја;
- Тешка економска ситуација која угрожава егзистенцију породице, а самим тим онемогућава перспективу за њихов нормалан и срећан живот младих;
- Неразвијена привреда у општини оставља мало простора за подстицај запошљавања школованих младих кадрова, што изазива велики одлив у друге градове и веће центре;
- Недовољна организованост локалних институција и недостатак развојних програма намењених унапређењу положаја младих;
- Неразвијене услуге у локалној заједници засноване на аутентичним потребама младих у области образовања, здравства, социјалне заштите, културе и спорта;
- Сва пристнија угроженост здравља и безбедности младих;
- Све присутнији облици зависности младих од дроге, алкохола и дувана, последица су како недостатка превентивних програма у заједници, тако и недовољне информисаности и необезбеђене егзистенције;
- Младима из руралних средина је изузетно отежана доступност информација и услуга;
- При решавању свакодневних проблема млади се искључиво ослањају на властите снаге или на породицу, чак и када она објективно није у стању да им ту подршку пружи, јер нема ни финансијских могућности ни организовање психо-социјалне подршке;
- Исувише крути и формални облици образовања који остављају мало простора и времена за ослобађање креативности и талената;
- Цивилни сектор по својој структури и капацитетима још увек незадовољава услове који су неопходни за реализацију интегративног приступа унапређењу положаја младих;
- Млади у локалној заједници нису у довољној мери укључени у процесе дефинисања аутентичних потреба, активности праћења и контроле реализације развојних програма, као и изградње програма а развоја ослоњеног на локалне ресурсе;
- Волонтерски рад је недовољно развијен, вреднован и промовисан;
- Пословни сектор није интересно удружен и подстакнут за преузимање улоге социјално одговорног актера

развоја локалне заједнице, а нарочито у области унапређења положаја младих;

- Информативне, комуникационе и промотивне могућности локалних и регионалних медија нису глобално сагледане ни стратешки планиране;
- Неизграђени облици међуопштинске и регионалне сарадње у области унапређења положаја младих;
- Неинформисаност и неукљученост младих у процесе одрживог развоја локалне заједнице.

Стратешки правци и приоритети

На основу јасно формулисаних проблема младих у општини Уб, узимајући у обзир реално препознате слабости и претње, а уз оптимално коришћење расположивих локалних ресурса и могућности из окружења, са циљем унапређења положаја младих, општина Уб у периоду од 2014 до 2018. године, програмске активности намењене унапређењу положаја младих треба да усмери у следећим стратешким правцима:

1. Унапређење и развој људских ресурса неопходних за унапређење положаја младих (унапређење рада ЛКЗМ, јачање улоге Савета за младе, обезбеђивање процеса наручивања, праћења и процене услуга намењених младима и подстицај учешћа НВО и пословног сектора у одрживости програма унапређења положаја младих) и подстицај учешћа младих у јавно-политичком животу локалне заједнице (обезбеђивање благовременог и континуираног информисања младих и укључивање младих у процесе креирања и имплементације развојних програма и подстицај развоја волонтеризма младих);

2. Успостављање локалних мултисекторских услуга намењених унапређењу положаја младих кроз смањење ризика од социјалне угрожености, искључености и неједнакости младих (унапређење здравља и безбедности младих, подстицај запошљавања младих, Пружање подршке младим талентима) и организовано слободно време младих (подстицај активног учешћа младих у културном животу локалне заједнице и обезбеђивање услова у локалној заједници за активно бављење младих спортом);

3. Подстицај активизма код младих - кроз изградњу свести и понашања младих у духу одрживог развоја заједнице (информисање младих и промоција одрживог развоја заједнице и подстицај активног доприноса младих очувању животне средине) и подстицај међуопштинске, регионалне и међународне сарадње у области одрживог развоја заједнице и унапређења положаја младих (уознавање младих са потребом и могућностима међуопштинске, регионалне и међународне сарадње у области одрживог развоја заједнице и унапређења положаја младих, иницирање израде међуопштинске – регионалне стратегије за младе, размена знања и искустава у области унапређења положаја младих на међуопштинском – регионалном нивоу и иницирање међународних партнерстава у области унапређења положаја младих).

Проблеми, стратешки правци и приоритети

ПРОБЛЕМИ	СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ	ПРИОРИТЕТИ
<p>Недовољно изграђени локални институционални ресурси неопходни за унапређење положаја младих - учешће релевантних актера локалне заједнице у задовољењу егзистенцијалних и других потреба младих још увек се одвија неорганизовано, буџетски непланирано и без координације</p> <p>Недовољна информисаност младих, како о локалној заједници уопште и раду и надлежностима институција, тако и о њиховим правима, обавезама и могућностима за организовање и унапређење положаја;</p> <p>Није остварена процедурална комуникација у размени информација неопходних младима између јавних институција, грађана, пословног сектора и медија</p> <p>Млади у локалној заједници нису у довољној мери укључени у процесе дефинисања аутентичних потреба, активности праћења и контроле реализације развојних програма, као и изградње програма а развоја ослоњеног на локалне ресурсе</p> <p>Цивилни сектор по својој структури и капацитетима још увек не задовољава услове који су неопходни за реализацију интегративног приступа унапређењу положаја младих</p> <p>Пословни сектор није интересно удружен и подстакнут за преузимање улоге социјално одговорног актера развоја локалне заједнице, а нарочито у области унапређења положаја младих</p> <p>Волонтерски рад није у довољној мери промовисан и вреднован</p>	<p>Унапређење и развој људских ресурса неопходних за унапређење положаја младих</p>	<p>Унапређење знања и вештина, локалног координатора, сарадника КЗМа и волонтера КЗМ а да активно и компетентно спроводе локалн у омладинску политику</p> <p>Обезбеђивање подршке локалним актерима у омладинској политици (институције и НВО сектор) у развоју људских ресурса како би се компетентно бавиле младима</p>
<p>Неразвијене услуге у локалној заједници засноване на аутентичним потребама младих у области образовања, здравства, социјалне заштите, културе и спорта;</p> <p>Сва пристија угроженост здравља и безбедности младих</p> <p>Све присутнији облици зависности младих од дроге, алкохола и дувана, последица су како недостатка превентивних програма у заједници, тако и недовољне информисаности и необезбеђене егзистенције;</p> <p>Тешка економска ситуација која угрожава егзистенцију породице, а самим тим онемогућава перспективу за њихов нормалан и срећан живот младих;</p> <p>Неразвијена привреда у општини оставља мало простора за подстицај запошљавања школованих младих кадрова, што изазива велики одлив у друге градове и веће центре</p> <p>Недовољна организованост локалних институција и недостатак развојних програма намењених унапређењу положаја младих;</p>	<p>Успостављање локалних мултисекторских услуга намењених унапређењу положаја младих кроз смањење ризика од социјалне угрожености, искључености и неједнакости младих</p>	<p>ањење ризика од социјалне угрожености, искључености и неједнакости младих</p> <p>Креирање иновативних садржаја у циљу квалитетнијег провођења слободног времена младих</p>
<p>Неизграђени облици међуопштинске и регионалне сарадње у области унапређења положаја младих</p> <p>Неинформисаност и неукљученост младих савремене услуге, активности и програме који постоје у региону и змељама ЕУ</p>	<p>Подстицај активизма младих</p>	<p>Креирање мера за унапређење активизма младих, како би адекватно учествовали у решавању сопствених пробелма</p> <p>Подстицај међуопштинске, регионалне и међународне сарадње у области омладинске политике</p>

Жене

Жене чине 51,4% популације у Републици Србији. Број рођених дечака је већи од броја рођених девојчица, 51,5% према 48,5%, али стопа морталитета је већа код мушкараца, и износи 14,5% у односу на 13,1% код жена. Просечна старост становништва у нашој земљи је 41,5 година за жене и 39 година за мушкарце, а очекивано трајање живота 75 година за жене и 69,5 година за мушкарце. Од укупног броја жена, 57,25% живи у градским насељима, а 42,75% у мешовитим или сеоским насељима. У односу на мушкарце, у градским насељима има 52,2% жена, а у мешовитим или сеоским срединама их је 50,33%. Мушкарци су дефинисани као носиоци домаћинства у 73% домаћинстава, а жене у 27%. Када је реч о једночланом, самачком домаћинствима, 63,3% чине жене, а 36,7% мушкарци.

Политика једнаких могућности

Модернизација и европеизација Републике Србије биће знатно унапређене политиком једнаких могућности за остваривање родне равноправности у свим областима друштвеног развоја и стратешког партнерства између жена и мушкараца.

Унапређење родне равноправности јесте једно од кључних развојних питања јер омогућава адекватно коришћење женских људских ресурса и директно доприноси побољшању квалитета живота свих грађанки и грађана.

Предуслов економског развоја јесте друштвена стабилност, која је заснована на политици једнаких могућности, солидарности, социјалној инклузији и друштвеној правди.

Женска људска права су неодвојиви део универзалних људских права, и у складу са свим међународним документима, морају бити гарантована, поштована и заштићена, те је веома важно препознавање и спречавање дискриминације жена, посебно у случајевима индиректне или посредне дискриминације.

За унапређивање родне равноправности потребне су посебне мере у циљу отклањања директне и индиректне дискриминације према женама, као и оснаживање једнаких могућности за пуно остваривање људских права, уз истовремено јачање процеса укључивања родне перспективе у свим областима друштвеног живота, а што се посебно односи на тзв. двоструко или вишеструко дискриминисане групе, као што су жене припаднице националних мањина и мањинских група, Ромкиње, жене са инвалидитетом, избегле или расељене жене, сиромашне жене, жене са села, самохране мајке, жене другачије сексуалне оријентације и друге.

Повећање учешћа жена у процесима одлучивања о јавним пословима на свим друштвеним нивоима и у свим областима, представља подстицај за даљи развој демократије и друштва, те је претпоставка да родне равноправност буде укључена у креирање друштвених политика као допринос остваривању демократије, транспарентности институција, владавине права, правде, развоја и мира.

Оснаживање улоге жена и унапређење родне равноправности не представља тражење посебних привилегија, већ доприноси успостављању равнотеже

међу половима и изградњи хармоничних односа на добробит целокупног друштва.

Анализа стања у локалној заједници

Проблеми са којима се жене свакодневно суочавају су: пораст породичног насиља, породични проблеми, незапосленост... Мали број пријављених случајева злостављања показује да жене углавном, ради чувања „мира у породици“, пристају на положај жртве. Положај жене посебно оптерећују ови проблеми:

- Недовољна социјална давања за породицу;
- Незапосленост,
- Сиромаштво;
- Пораст број оболелих од болести зависности;
- Криза и распад породице и брака;
- Насиље на женама у породици;
- Друштвена неактивност жена.

Према спроведеном истраживању о положају жена на тржишту рада, стопа незапослености жена за половину је већа од стопе незапослености мушкараца. Међу запосленима има 44% жена, а међу незапосленима има их 54,3%. Разлика у висини плата између мушкараца и жена је 16%. Од лица која су добровољно напустила посао из породичних разлога, 80% су жене, које чине и 98% оних којима једини рад јесте у домаћинству. Удео жена у власништву укњижених објеката је 29,7%. Са друге стране, жене учествују са 30,5% на управљачким местима у друштву и привреди, а од тога на директорским местима са 20,8%, а

Потребна је шира подршка и пажња читаве заједнице, посебно социјалних служби, посебно за најугроженије групе жена, као што су жртве насиља, самохране мајке и незапослене жене. Да би се остварила економска равноправност жена и мушкараца, и сузбило сиромаштво жена, првенствено се мора радити на стварању услова за отварање нових радних места за жене. Жене, посебно у условима транзиције, имају ограничене могућности запошљавања. Стога ће мере за побољшање положаја жена на тржишту рада имати позитиван ефекат не само на стварање истих могућности за жене и за мушкарце, него и на друштво у целини кроз повећање привредног развоја.

Ове мере подразумевају борбу против стереотипа у подели на „мушка“ и „женска“ занимања, подстицање девојака и жена да се професионално образују за коришћење модерних технологија и за усавршавање у познавању процеса менаџмента.

Да би се постигло пуно дејство свих мера за економско оснаживање жена, потребно је да постоје и адекватни капацитети за њихово спровођење, друштвена свест о њиховом значају и право разумевање њихове суштине и очекиваних резултата. Ово се односи како на институције које треба да спроводе политику једнаких могућности, тако и на приватан сектор у економији, а и на разумевање шире јавности о доприносу жена бољем укупном развоју друштва.

Активности које је потребно спровести у локалној заједници:

- 1) Израда и праћење програма за економско оснаживање жена
- 2) Обезбеђивање начела родне равноправности у процесу креирања и спровођења

3) Укључивање знања о предузетништву у образовне програме на свим нивоима и промовисање предузетничког духа

4) Економско описмењавање жена за модерно пословање

Особе са инвалидитетом (ОСИ)

Дефиниција и дијагноза проблема

Приликом развоја решења у области унапређења положаја особа са инвалидитетом мора се посебна пажња посветити чињеници да ризици маргинализације и социјалне искључености имају тенденцију да се увећавају и умножавају. С тим у вези, фактори ризика већи су за особе са инвалидитетом у руралним и удаљеним крајевима или када припадају другим осетљивим групама. Последица овог кумулативног ефекта ризичних фактора је таква да је стопа сиромаштва већа међу особама са инвалидитетом него међу особама које инвалидитет немају. Девојке и жене са инвалидитетом изложене су вишеструкој дискриминацији.

У Стратегији за смањење сиромаштва особе са инвалидитетом апострофиране су као категорија становништва која се налази на доњој лествици сиромаштва и социјалне искључености. Ако се сиромаштво посматра као питање у домену права, оно је више од недостатка финансијских средстава. Осим раширеног материјалног сиромаштва, многа питања као што је окружење које не омогућава приступ и неприступачност основним услугама додатно погоршавају положај особа са инвалидитетом. Студије Светске банке показују да је сиромаштво особа са инвалидитетом вишеслојно и да узроке треба тражити у недостатку приступа основним услугама, али и капиталу, раду, образовању и смањеној партиципацији у доношењу одлука.

Реализацијом активности које воде већој укључености особа са инвалидитетом у друштвене токове директно се доприноси унапређењу положаја не само особа са инвалидитетом, већ и других осетљивих група (на пример стари, деца, националне мањине, рурално становништво, талентовани ученици итд.). Укључивање питања особа са инвалидитетом као комплексног, мултисекторског питања у све стратешке, ресорне и тематске документе директно је повезано са процесом примене Стратегије.

Не постоје подаци о броју особа са инвалидитетом (ОСИ) у Убу. Према процени УН, отприлике 10% људске популације чине особе са неким обликом инвалидитета. На подручју Општине постоје и делују бројне НВО које окупљају ОСИ, али ни оне немају прецизне базе података о својим члановима и популацији коју окупљају.

Нема података о броју запослених ОСИ, као и о томе колико их је међу незапосленима.

Неприлагођеност физичке средине, бројне архитектонске баријере, ометају кретање и интеграцију ОСИ.

Јавност нема довољно слуха за проблеме и права ОСИ. У жижи интересовања јавности, ако га има, увек је сама болест/повреда, а не сама особа, која има своја људска права и способности.

Велики број ОСИ лично није спреман да се активније заложу за себе и своја права. Присутна је неверица у себе и своје могућности. Велики број ОСИ

није, након повреде (болести) психички рехабилитован, а ни он ни породица нису едуковани о својим правима.

Задатак документа Стратегије је да се дефинишу циљеви, мере и активности које ће допринети да се социјални модел и приступ заснован на људским правима угради у мере које утичу на питања положаја особа са инвалидитетом.

У складу са постављеним оквирима, план је да се до 2015. године испуне следећи општи циљеви:

- Питање положаја особа са инвалидитетом уградити у опште развојне планове уз изградњу институционалног оквира и операционализацију мултисекторске и мултиресорне сарадње на активностима планирања и праћења политика у овој области;
- Развити ефикасну правну заштиту, уз развијене и спроведене планове превенције и спречавања дискриминације особа са инвалидитетом, као и планове сензибилизације друштва по питањима инвалидности;
- Социјалне, здравствене и друге услуге базиране на правима и потребама корисника начинити доступним, у складу са савременим међународно–прихваћеним методама процене инвалидности и потреба;
- Развити политике мера и применити програме, нарочито у областима образовања, запошљавања, рада и становања, који особама са инвалидитетом пружају једнаке могућности и подстичу самосталност, лични развој и активан живот у свим областима;
- Особама са инвалидитетом осигурати приступ изграђеном окружењу, приступачном превозу, информацијама, комуникацијама и услугама намењеним јавности, а кроз развој и спровођење плана уклањања баријера и изградње приступачних објеката и услуга;
- Осигурати особама са инвалидитетом адекватан стандард живљења и социјалну сигурност.

Принципи на којима се заснива систем социјалне заштите ОСИ

1. Поштовање достојанства, индивидуална аутономија, самосталност особа са инвалидитетом, укључујући право да особе са инвалидитетом доносе одлуке о сопственом животу:
 - Особе са инвалидитетом имају слободу утицаја на одлуке и избор који утиче на њихове животе.
2. Недискриминација:
 - Борба против дискриминације и маргинализације – повећање једнаких могућности за особе са инвалидитетом кроз обезбеђивање приступа основним правима, услугама и ресурсима.
3. Пуно и ефективно учешће и укљученост особа са инвалидитетом у све области друштвеног живота:
 - Веће учешће и социјална укљученост – програми, услуге и објекти треба да буду на располагању особама са инвалидитетом и потпуно приступачни.
4. Поштовање различитости и прихватање инвалидности као дела људске разноврсности и хуманости:
 - Признавање и пружање подршке различитости – знање и животно искуство, као и допринос који особе са инвалидитетом могу да дају друштву, треба да буду признати и вредновани, и да се одражавају кроз политику Владе.

5. Једнаке могућности базирани на једнаким правима:
- Особе са инвалидитетом имају иста права као и остали грађани и стога морају имати једнаке могућности да та права и остваре (учешће у друштвеном, културном, економском и политичком животу заједнице, као и приступ свим структурама, процесима и ресурсима како би се наведене могућности и оствариле).
6. Приступачност:
- Изградња приступачног друштва уклањањем баријера – решавање питања приступачности и мобилности у контексту једнаких могућности и права на учешће.
7. Једнакост мушкараца и жена:
- Уграђивање родне равноправности у политике – нарочито значајно када се ради о најугроженијим групама као што су особе са инвалидитетом.
8. Поштовање развојних капацитета деце са инвалидитетом и поштовање права деце да развију сопствени идентитет.

Промена концепта инвалидности и, пре свега, принцип базиран на поштовању права и способности особа са инвалидитетом подразумева прелазак са система права на „компензацију” губитака услед наступања индивидуалних ризика, на нов приступ у изградњи безбедносне мреже засноване на развоју механизма за стварање једнаких могућности.

Питање узрочности је оно по чему се стари, медицински, и нови, социјални приступ разликују. Другим речима, прва суштинска разлика је у томе где се сагледава проблем инвалидности – тј. да ли у појединцу или у друштву. Разлика између овако сагледаног проблема инвалидности води до даљег разликовања природе инвалидности, а затим до разликовања предложених решења за превазилажење тешкоћа са којима се суочавају особе са инвалидитетом.

Представљање разлика основних карактеристика два модела је од посебног значаја за разумевање разлика које настају применом одређеног модела и његове импликације на плану унапређења положаја особа са инвалидитетом.

Промена парадигме „од пацијента ка грађанину”

Табела 1¹. Мапа: од медицинског ка социјалном моделу инвалидности

ОД		КА
Индивидуални проблем	▶	Проблем је у друштву
Разлике у способностима чине особу изолованом и неадекватном	▶	Разлике у способностима чине ресурс и потенцијал који тежи укључењу
Процена неспособности	▶	Усмереност на способности
Ми и они: искључивање – (не)толеранција	▶	Сви ми заједно: укљученост и вредновање
Друштво бира за „њих”	▶	Особе са инвалидитетом одлучују о себи
Професионалци знају најбоље	▶	Људи поседују различите врсте знања
Модел инвалидности који тежи изолацији, са циљем контроле или излечења-зацељења	▶	Модел инвалидности који тражи учешће у животу, захтева промене у окружењу и понашању, односно приступу
Оријентисаност на институције	▶	Оријентисаност на заједницу
Базирано на милосрђу	▶	Базирано на људским правима
Пацијент, односно корисник	▶	Грађанин

¹ Коришћен материјал: Ministry of Social Development, Office for Disability Issues, New Zealand

Закључци

Евидентно је да су највећи проблеми ОСИ у Убу суочавање са:

- Архитектонским и просторним баријерама,
- Предрасудама и стереотипима у друштвеној средини,
- Незапосленост и тежа запошљивост.

ОСИ у Општини су потиснути на маргину друштва и без провођења осмишљених програма уклањања баријера и политике афирмативне акције према њима, нема њихове веће друштвене интеграције.

POSEBNI CILj 4: Podizanje nivoa svesti zajednice o osobama sa invaliditetom i osoba sa invaliditetom o pravima, položaju i potrebama.

Мере

1. Развијати и оснаживати програме образовања јавности кроз јавне дебате о питањима инвалидности и укључивање перспективе инвалидности у дискусије са темама од општег интереса;

2. Континуирано информисати јавност о правима, положају и потребама и могућностима особа са инвалидитетом;

3. Подржавати програме образовања особа са инвалидитетом у циљу обезбеђивања услова да особе са инвалидитетом знају своја права, препознају дискриминацију, познају механизме заштите и јачају своје самозаступничке вештине;

4. Подржати рад организација које промовишу и заговарају приступ који се заснива на људским правима и уграђивању питања унапређења положаја особа са инвалидитетом у опште развојне планове;

5. Подржати рад организација особа са инвалидитетом које развијају и пружају услуге намењене особама са инвалидитетом (дневни боравци, клубови, сервис персоналних асистената, СОС-телефон) на локалном нивоу.

Роми

Дефиниција и дијагноза проблема

У Општини Уб живи укупно 1870 Рома. Ромска популација живи у 6 насеља, од којих највише - 750 живи у насељу Богдановица (остала насеља: Паљуви, Каленић, Совљак, Памбуковица, Тулари и Кожуар - имају по мање од 250 становника), у нехигијенским условима, без решене водоводне и канализационе мреже.

Према подацима ЦРС-а за 2006. годину, укупан број Рома корисника ЦСР-а је 750, што од укупно 1479 корисника услуга, чини 50,7 %. Број Рома међу корисницима МОП-а је 452, од чега је радно способних 108. Број Рома које користе ТНП је 10.

Према UNICEF-овом извештају о стању деце у Републици Србији, готово 70% ромске деце је сиромашно, а преко 60% ромских домаћинстава са децом живи испод границе сиромаштва. Најугроженија су деца која живе изван градова и у домаћинствима са више деце. Преко 4/5 сиромашне ромске деце живи у породицама у којима одрасли чланови немају ни основно образовање.

Роми су релативно млада популација. Званична статистика говори да деца узраста до шест година чине преко 15% укупне ромске популације, а да деца узраста

од 7 до 14 година има преко 16%. Процењује се да би се број ромске деце у узрасту који одговара припремном периоду за школу (од три до шест година) и основној школи могао кретати приближно између 60.000 и 120.000.

Образовање

У Истраживању вишеструких показатеља (MICS 3, 2005. година) наводи се да је предшколским образовањем (узраст три до пет година) обухваћено око 40% већинске деце и само 3,9% ромске деце из сламова. Обухват припремним предшколским програмом код већинске деце износи 88,6%, а код ромске деце 56,9%. Основну школу завршава 95% већинске деце, а према проценама само 21 до 37% Рома. Обухват средњом школом на узрасту 15 до 18 година износи 76,42% код већинске деце, а код ромске деце мање од 8%.

Поглед на статистичке податке о популацији Рома старијих од 25 година из Пописа становништва 2011. године пружа могућност поређења нивоа образовања између Рома и популације у целини. Према тим подацима било је 27% Рома без школе, док је таквих у општој популацији било мање од 6%. То је позитивна промена у односу на Попис становништва из 1991. године, када је Рома без школе било 37%. Оних који нису завршили основну школу има дупло више у ромској него у општој популацији. Основну школу је завршило 28% Рома, а у општој популацији 24%. Рома са завршеном средњом школом има четири пута мање него у општој популацији (9% : 41%), док је оних са високим образовањем преко 20 пута мање.

Према *Истраживању о положају Рома, ИРЛ и избеглица* које је релизовао UNDP (2005. година), Роми проводе упола мање времена у школовању него остали у истим насељима: Роми 5,5 година, остали 11 година (Роми у просеку мање него што је довољно за завршетак основне школе, остали три године више). Трећина ромске популације нема никакво образовање или има само неколико разреда основне школе, тек нешто више од петине има завршену основну школу, око 11% Рома има завршену средњу школу, а свега 1% има више или високо образовање.

У *Годишњем извештају* Лиге за Декаду наводи се да скоро 50% ромских родитеља не шаље своју децу у школу због недостатка новца, а наредних 20% због недостатка личних и других докумената и немогућности да до њих дође.

У мање од 40% ромских насеља или у близини (до 1 км) постоји предшколска установа; у 55% ромских насеља или у близини (до 1 км) постоји школа, а за 20% насеља чак је и основна школа неприступачна.

Ромска деца често, и то на раним узрастима, морају да доприносе породичном приходу и немају основне материјалне услове за похађање школе. Образовни ниво родитеља је по правилу такав да они не успевају да пруже помоћ деци у учењу. Није редак случај да се у самој ромској заједници не признаје вредност формалног образовања па је и то разлог што родитељи недовољно подстичу похађање школе. Индивидуални услови становања су различити, али често не постоје ни просторни услови за учење.

Подаци о ниском обухвату ромске деце и младих свим нивоима образовања, као и подаци о напуштању основне школе показују да систем образовања: 1) не може да обезбеди образовање за сву децу; 2) да нема

ефикасне механизме којима ће полазнике задржати у систему и омогућити да свако оствари своје право на образовање.

Језичка баријера је један од основних фактора који утичу на просечно лошије постигнуће ромских ученика у школи и истовремено један од главних разлога за висок проценат упућивања ромске деце у специјалне школе.

Према службеним подацима, 76% грађана који су се изјаснили као Роми говори својим матерњим језиком, док интерно расељени Роми са Косова и Метохије често говоре само албански. Истраживања показују да 37% ромске деце уопште не говори српски пре него што достигне школски узраст, а да 46% има само ограничено знање српског језика. Ова деца немају развијену одговарајућу основу ни у једном од језика у својој социјалној средини (ово важи за српски, мађарски и за албански). Истраживања Центра за интерактивну педагогију потврђују да 20% ромске деце на старијем предшколском узрасту нема потребан ниво владања српским језиком. Многа ромска деца немају прилику да пре поласка у школу и у школи уче свој матерњи језик и да се образују на матерњем језику нити имају могућности да систематски савладају и усвајају српски језик који им је потребан за даље школовање. Због језичке баријере нека ромска деца се уписују у први разред, иако би по годинама и по другим показатељима могла да похађају и старији разред.

Образовање на ромском језику повезано је са проблемима који се односе на процес стандардизације самог ромског језика, али и са ограничењима образовног система, јер нема довољно квалификованих и стручно оспособљених ромских наставника нити постоје одговарајући образовни програми, уџбеничка и друга образовна литература.

Посебан проблем представља упућивање ромске деце у специјалне школе. Организација Save the Children и Центар за права детета износе процену да међу ученицима који похађају наставу у специјалним школама има и до 80% ромске деце.

Разлози за релативан неуспех ромске деце на тестовима који мере зрелост за полазак у школу и менталне способности потребне за праћење школске наставе су пре социјално-културне и језичке природе, него што говоре о стварним интелектуалним (не)способностима ромске деце.

Један од начина да се ови проблеми ублаже је учешће ромског асистента приликом тестирања, који преводи детету питања и задатке и помаже му да их разуме. Ову праксу иницирала су удружења грађана и она се последњих десетак година показала као врло корисна у спречавању да се ромски ученици без основа упућују у специјалне школе. Међутим, присуство ромског асистента је у потпуности препуштено доброј вољи стручног сарадника који обавља тестирање.

Искуства удружења грађана говоре да се родитељима често предочавају материјалне предности упућивања детета у специјалну школу. Чак и када се противе упућивању свог детета у специјалну школу, ромски родитељи наилазе на низ препрека. Поступак премештања детета из специјалне у обичну школу после евентуалне поновне процене није јасно дефинисан. Родитељи имају могућност да упуте жалбу надлежном министарству, али из разних разлога (неупућеност, несналажење у бирократској процедури, неповерење у државу и власт) ретко за тим посежу. Уосталом,

практично и нема забележених случајева враћања из специјалне у редовну школу.

С друге стране, ромска деца често напуштају редовно школовање и већ у раној фази прелазе у специјалне школе јер у обичној школи немају потребну пажњу и подршку наставника, заштиту од игнорисања, маргинализације, узнемиравања, па и дискриминације. Ова деца доживљавају неуспех у школи и постају демотивисана, што продубљује неуспех све док се не стекну услови за премештај у специјалну школу.

Такође, велики број ромске деце похађа школе за образовање одраслих. У истраживању које је спровео Дечји ромски центар наводи се да Роми, укључујући децу школског узраста, чине преко 90% ученика у овим школама, док је истраживање организације Save the Children показало да је чак 98% деце која похађају те школе ромске националности. Деца ромске националности похађају школе за образовање одраслих зато што нису успела да се упишу у редовне основне школе на време или су се из ње исписала.

Наставни план и програм основних школа за образовање одраслих садржи само предмете који имају за циљ основно описмењавање ученика. И када заврше ову школу, њихове перспективе се, у најбољем случају, свде на могућност да упишу обуку за занат у трајању од неколико месеци, а то им опет ограничава могућности запошљавања.

Осим тога, Роми су често изложени различитим облицима прикривене или отворене дискриминације од стране школских власти, наставника, школског особља, друге деце и неромских родитеља.

Повремено долази до формирања сегрегираних одељења, и то понекад у основи има, а понекад нема отворену дискриминаторску идеологију. Ромске и друге организације наводе примере сегрегираних одељења која су формирана зато што су се неромски родитељи противили већој заступљености ученика ромске националности. Наставници пак умеју да правдају формирање сегрегираних одељења потребом да се одељења уједначе како би се настава одвијала ефикасније и успешније, али то указује на дидактички приступ у коме се акценат ставља на наставника и наставу, док индивидуализација и кооперативни приступ остају у другом плану.

Школе са већим бројем ромске деце етикетирају се као „циганске школе" и родитељи већинског становништва из њих исписују своју децу, али се дешава да то чине и ромски родитељи, јер сматрају да такве школе не нуде довољан образовни ниво.

Један од главних проблема у овом погледу представља то што нису усвојена обухватнија антисегрегацијска законска решења нити је институционализовано праћење оваквих појава. Док се не пронађу системска решења, проблеми са сегрегираним одељењима морају се решавати од случаја до случаја.

Истраживања су такође показала да су очекивања учитеља и наставника у вези са постигнућима ромске деце нижа, што доводи до смањивања подршке која се пружа ромским ученицима, снижавања критеријума, скраћивања градива, па и превођења у виши разред без савладаног градива.

Актуелно стање у образовном систему одражава најраширеније ставове према Ромима и ставове друштва у целини, а они се свде на непознавање и непризнавање ромске културе и традиције као интегралног дела опште културе.

Положај жена

Реална оцена актуелног стања у свету показује да су жене изложене дискриминацији у многим областима свакодневног живота. Право жена на једнак третман представља основно људско право. Дискриминација жена данас се препознаје као политички неприхватљива и економски неисплатива, а законски је санкционисана. Равноправност полова постаје један од основних елемената у реформским процесима.

Ситуација је много сложенија у погледу живота и права Ромкиња, које су често жртве двоструке и вишеструке дискриминације, и као жене и као Ромкиње.

Степен аутономије жена у већини ромских породица ограничен је у многим аспектима - у образовању, запошљавању, односима у породици и планирању породице. Положај Ромкиња има све карактеристике типично подређеног положаја жена, што проистиче из општег положаја жена у патријархалним друштвеним срединама, каква је ромска заједница. С друге стране, ромска заједница има неке дистинктивне црте које произилазе из особености ове етничке културе, као и из тога што се ради о маргинализованој социјалној групи. Жене из маргинализованих социјалних група ступају у процес биолошке репродукције врло рано и активне су током читавог периода плодности. То важи и за Ромкиње. Оне морају да воде бригу о великом броју деце, а истовремено су ангажоване и у привредној делатности породице. Према истраживању UNICEF-а из 2005. године, у Републици Србији се пре 18. године уда 45,9% Ромкиња, а пре 15. године 12,4%. Рађање деце у овако раном узрасту је ризично по здравље и мајке и детета, а емоционална зрелост за родитељство углавном није достигнута.

Најугроженије категорије у оквиру ромске заједнице представљају жене, затим старе жене (које су у 80% случајева неписмене), младе мајке, самохране мајке и деца. Овакво стање има вишеструке последице: занемаривање сопственог здравља, неадекватно лечење, „болесно здравље“, прибегивање коришћењу туђих здравствених књижица, порођаји у кући (без икаквих услова и стручне помоћи), повећани ризици за смртност. Овде треба скренути пажњу на проблеме приступа здравственој и социјалној заштити са којима се сусрећу породице депортоване по споразуму о реадмисији.

Када је реч о образовању, девојчице из ромских породица суочавају се са тешкоћама на два колосека: с једне стране стоји непријатељска околина у самој школи, која их дочекује са израженим дискриминаторским ставом, а са друге стране стоје породица и ближа околина где се још увек гаји патријархални став да је женама школа непотребна. Родитељи често исписују девојчице из основне школе већ после петог разреда и наводе да то раде да би их заштитили од напада друге деце, да би заштитили њихову невиност, да би се што боље спремиле за брак или преузеле дужности у кући, да би помагале мајци око вођења домаћинства, чувања млађих и старих укућана и сл. Статистика каже да бар 70% неписмених у ромској популацији чине управо жене. Овај тренд је постао нарочито изражен деведесетих година прошлог века а везује се за ратове на овим просторима и тешком економском кризом. У тој деценији значајно се повећао број девојчица које нису стекле ни основну вештину писања и читања. Ово јасно

упућује на ускраћивање права на даље школовање и запошљавање.

Што се тиче запошљавања, транзиција има различите ефекте на жене и мушкарце. Економска политика најчешће не узима у обзир потребе жена и девојчица и утицај транзиције на њих, а посебно не ако оне припадају маргинализованим групама или групама које су изложене повећаном ризику од сиромаштва, као што су Ромкиње. У транзицији долази до погоршања економског положаја жена, смањују се стопе запослености и расту стопе незапослености. Пораст сиве економије појачава експлоатацију и дискриминацију жена и појачава се феминизација сиромаштва (пораст учешћа жена међу сиромашнима). Стопа запослености жена је опала са ранијих 44% на 40,8%. Жена у ромској породици, традиционално, рано преузима улогу домаћице, мајке и супруге. Пошто је рано одустала од образовања, она нема могућност за шири избор радних места, осим оних која се нуде особама без основног образовања или са завршеном основном школом.

Међу незапосленима и онима који на посао чекају дуже од две године скоро 65% чине жене. Од тога, преко 70% су Ромкиње, интерно-расељена лица, избеглице из бивше Југославије и повратници по споразуму о реадмисији, дакле жене из рањивих категорија.

Социјално осигурање и социјална заштита

Социјалну заштиту у облику материјалне помоћи примило је око 80% посто сиромашних ромских домаћинстава. Око 16% сиромашних Рома не добија никакву социјалну помоћ, пре свега, из разлога што су цензуси за остваривање помоћи веома оштри. Главни облик социјалне помоћи који социјално угрожени Роми најчешће примају, јесте *материјално обезбеђење породице* (МОП) и он се реализује преко Министарства рада и социјалне политике односно надлежног Центра за социјални рад у Убу.

Мада не постоје званични статистички подаци, наши подаци указују на то да постоји одређен број ромских породица чији једини извор сталних прихода представља социјална помоћ. Чињеница је да износ социјалних давања за све сиромашне грађане није у складу са потребама - он износи само 4% потрошње сиромашних. Социјална заштита у Републици Србији ипак спречава да сиромаштво Рома и даље расте (према проценама, без овако организоване социјалне заштите сиромаштво Рома скочило би на 73%).

Корисници указују на то да су углавном неинформисани о критеријумима за добијање МОП-а, да су критеријуми компликовани, да је потребан превелики број докумената, као и да постоје формални и неформални трошкови. Многи од оних којима је помоћ потребна не знају коме треба да се обрате за информације па се, када се ради о праву на стицање МОП-а и процедури, најчешће ослањају на информације других корисника.

Процене о најугроженијим категоријама на локалном нивоу делимично се заснивају на постојању захтева угрожених грађана. Ово посебно указује на значај информисаности о постојању одређених права.

Према налазима Анкете о животном стандарду становништва, близу 40% сиромашних (оних који се налазе испод линије сиромаштва) не прима материјално обезбеђење нити друге врсте помоћи намењене сиромашнима, јер нису информисани о постојању тих

програма или не поседују потребну документацију (нпр. личну карту, изводе из матичних књига за децу, потврде о школовању деце, пријаве пребивалишта за чланове домаћинства итд.). Поред неинформисаности и непоседовања личних докумената, препреке у остваривању социјалних бенефиција представљају компликована административна процедура и постојање предрасуда. У неким случајевима корисници не разумеју информације које добијају у центрима за социјални рад зато што су неписмени или зато што не говоре добро српски језик.

Социјалном заштитом обухваћен је велики број ромских домаћинстава која живе у насељима (око 79%). Иако је у односу на општу популацију обухват ромских домаћинстава социјалним давањима већи, она у знатно мањој мери примају давања из социјалног осигурања. Степен сиромаштва је толико изразит да садашњи обим материјалних давања, као ни за друге сиромашне грађане, очигледно није довољан.

Стамбено питање

Већина Рома, било да станују у граду или на селу, живи у веома лошим стамбеним условима. Насеља у којима они живе имају следеће основне карактеристике:

- правно нерегулисан статус;
- недовољна опремљеност инфраструктуром;
- пренасељеност;
- веома мали број стамбених јединица;
- сиромашно окружење и
- велика удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса.

Поред тога, већина Рома не поседује одговарајућу документацију о власништву над својим домовима или земљиштем, што додатно компликује проблеме становања Рома. Један део њих живи у туђим објектима или на туђем земљишту, најчешће некадашњем „друштвеном“.

Најтежа је стамбена ситуација Рома расељених са Косова и Метохије и повратника, углавном из земаља ЕУ, а она је додатно оптерећена нерегулисаним питањем пребивалишта или прихватања, као и проблемима правне реинтеграције.

Информисаност

Роми, нажалост, ни у ком погледу не могу бити задовољни информисањем у Републици Србији. Медији не поклањају довољно пажње Ромима и њиховом животу, а најчешће их третирају у негативном контексту, кроз клише и на егзотичан начин, што доприноси јачању предрасуда и ширењу негативне слике о том народу.

Програми на ромском језику емитују се на Радио Београду и РТ Војводина 1. Постоје бројне локалне радио станице и неколико ТВ станица које емитују програм на ромском језику, али оне немају регулисан правни статус. У општини Уб не постоје емитери програма на ромском језику.

Штампани медији на ромском језику постоје, али их је мало и излазе периодично. Још увек не постоје услови за њихову одрживост путем продаје.

У свим локалним и регионалним заједницама у којима живи већи број Рома треба установити стимулативне мере које ће подржати производњу

програмских садржаја на ромском језику и о животу Рома.

Закључци

- Проблеми са којима се Роми суочавају су:
- Нехигијенски услови у насељима;
- Сиромаштво;
- Незапосленост, неписменост, недостатак квалификација;
- Повећани ризик обољевања Рома од заразних и болести зависности;
- Предрасуде и стереотипи према Ромима;
- Пасивност и велика ослоњеност Рома корисника социјалних услуга на помоћ и подршку социјалних служби.

Сигурно је да се тежишке подршке друштвене заједнице Ромима треба преусмерити са материјалних социјалних давања (типа једнократних помоћи) ка подизању њихових компетенција, знања и вештина.

Избегла, прогнана и расељена лица

Анализа контекста и радног окружења је обухватила: приглед докумената за питања избеглица и ИРЛ, анализа стања (СВОТ), анализу заинтересованих страна и анализу проблема.

Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената, релевантних за ову област, актуелни законски окбир који регулише питање избеглих лица у Републици Србији и реализоване пројекте намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и ИРЛ су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002, ревизија март 2011.);
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Национална стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији (2009);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2011-2020.

Актуелни законски окбир за питање избеглица је Закон о избеглицама.

Најважнији закључци и активности су следећи:

а) Национална стратегија за решавање питања избеглих и ИРЛ дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана. Национална стратегија за управљање миграцијама (2009) дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника – грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији;

б) Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009) утврђује приоритетне

области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину;

в) Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и ИРЛ којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја;

г) Локална стратешка документа указују да су избеглице и ИРЛ препознати као посебно осетљива друштвена група, али без спецификованог програма. Њихови проблеми и потребе се не посматрају изоловано од потреба осталих угрожених група становништва.

II

У локалној заједници Општине Уб, овом анализом по питањима унапређења положаја избеглих и интерно-расељених лица, извршено је идентификовање досадашњих активности у остварених резултата у овој области, са сагледавањем позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности односно насталих реалних препрека, са којима се суочава у свом радном окружењу.

Анализа је урађена коришћењем SWOT технике (Погледати табеларни приказ). Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница има капацитете за ангажовање на унапређењу положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника.

- Главне снаге су посвећене пружању подршке и давању радног доприноса свим питањима, која су од интереса за ову популацију, са подршком локалне власти у свим сегментима, и њеном стратешком приступу у решавању питања избеглих и интерно-расељених лица, у различитим областима живота и рада, што се потврђује и конкретном сарадњом са радном групом, која треба да у овом документу, дефинише и наредне кораке-изврши планирање активности заинтересованих друштвених субјеката у локалној заједници на даљем учешћу на коначном решавању свих питања, везаних за локалну интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општину Уб,

- У даљем раду треба уложити напоре да се побољшају и одређени капацитети локалне заједнице, кроз повезаност локалних институција и сарадњу установа /Изградња базе података и размена информација, и сл./ али и постизању сарадње између јавног-приватног-невладиног сектора, за обезбеђење и планирање наменских средстава у буџету локалне самоуправе, за спровођење овог страшешког плана/ Са конкретним програмима и пројектима/за унапређење положаја избеглих и интерно-расељених лица у Општини Уб, у периоду 2010-2014. године.

- Програми и пројекти за избегла и интерно-расељена лица, који су до сада успешно реализовани или су у току, бавили су се само решавањем појединих питања на одређен начин, ангажовањем служби и органа наше државе и локалне самоуправе, уз помоћ НВО-а али и сарадњу са међународним организацијама и агенцијама (УНХЦР, ИОМ, ЕАР. ИНТЕРСОС-а, и др.), а односили

су се на привремена решења: становање, економско оснаживање, бесплатна правна помоћ, тражење несталих и киндапованих лица, спајање раздвојених породица кроз програм повратка, као и активна социјално-правна подршка (реализација различитих програма хуманитарне помоћи Црвеног крста, и других хуманитарних организација).

- У складу са Националном стратегијом за смањење сиромаштва, као и демографском ситуацијом у Општини и њеним социјалним профилем, потребно је систематски и плански супротставити се негативним демографским трендовима, између осталог, и активним мерама стамбеног збрињавања најугроженијих категорија, избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији.

III

Најзначајније спољашње могућности, које из широког друштвеног окружења утичу и делују на положај избеглих и интерно-расељених лица у локалној средини су: политички консензус на локалном нивоу постигнут са свим друштвеним субјектима ради предузимања мера и заједничких активности на унапређењу положаја избеглих, прогнаних и интерно-расељених лица, кроз активности и програме надлежних државних органа, Комесаријата за избеглице Републике Србије, у циљу бржег приступа ИПА ЕУ-е. и другим фондовима, ради обезбеђења материјалних-финансијских средстава, за реализацију наведених програма на територији Општине Уб.

Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања идентификована су следећа: актуелна законска регулатива не третира на потпун начин питања избеглих и интерно-расељених лица, до најаве у смањењу донаторских средстава намењених за финансирање ових пројеката у решавању отворених питања наведених лица као корисника истих програма, али и не постојање интересорског приступа овим питањима на националном, регионалном и локалном нивоу.

IV

Анализа заинтересованих страна на решавању питања унапређења положаја избеглих и интерно-расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији

1) Анализом заинтересованих страна, извршено је идентификовање свих заинтересованих страна за унапређење положаја избеглих и интерно-расељених лица у Општини Уб.

Оне су диференциране на крајње кориснике /це услуга (као различите групе избеглих и интерно-расељених лица) и дефинисање простора, за кључне партнере у нашој Општини, на развијању и примени утврђених мера и донетих програма, у функцији задовољења интереса и потреба наведених лица и њихових породица, који ће се интегрисати и наставити живот у Општини Уб.

2) Крајњи корисници/це, овог Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији су:

- Становници нерегистрованог колективног центра у Радничком насељу Колубара Б (у изградњи-Каленић) у укупном броју од 85 лица,
- Избеглих и прогнаних 40 лица, (деца, старија лица, инвалиди, незапослена лица),

- Интерно расељених 45 лица (деца, старија лица, инвлиди, незапослена лица),
- Повратници по споразуму о реадмисији, 20 лица.

3) Избегла и прогнана лица, смештена у приватном смештају, која немају трајно решено стамбено питање и који немају средства да заврше започету стамбену изградњу.

4) Интерно-расељена лица, смештена у приватном смештају, која немају трајно решено стамбено питање а

5) Кључни партнери у локалној самоуправи су:

Заинтересоване стране у локалној заједници		Заинтересоване стране национални и регионални ниво
1.	Локална самоуправа	Комесаријат за избеглице
2.	Повереништво за избеглице	Министарство за КиМ
3.	Центар за социјални рад	Мин. Рада и социјалне политике
4.	Црвени крст	Канцеларија председника Србије
5.	Образовне установе (школе, предшколске установе)	НВО – међународне организације
6.	Национална служба запошљавања	UNHCR, ИОМ, INTERSOS, UNDP, Група 484, Дивац Фондација, Визија
7.	Месне заједнице	Пословни сектор,
8.	МУП, СУД	Регионална привредна комора
9.	Невладине организације	/
10.	Локални медији	/

Препоруке

1. Решавати стамбено питање избеглих, ИРЛ и повратника куповином сеоских кућа са окућницом;
2. Пакетима грађевинског материјала помоћи породицама избеглих, ИРЛ и повратника које већ поседују старе куће да побољшају стамбене услове;
3. Пројектима запошљавања и samozapoшљавања помоћи породицама избеглих, ИРЛ и повратника, као и једном проценту домицилног становништва, да обезбеде себи егзистенцију. Обзиром да је општина УБ пољопривредно подручје и да се већина избеглих и ИРЛ тиме бавила у земљи порекла, акценат би био на пројектима везаним за ову област.

Стари

Дефиниција и дијагноза проблема

Према статистичким подацима, на подручју Општине УБ живи 1.906 становника од 60-64 год, 1.300 од 65-69 год, 1.447 од 70-74 год, 1.429 од 75-79 год, 930 од 80-84 година и 295 преко 85 година. Према подацима Пензијско-инвалидске заједнице, у Општини УБ има укупно 2096 пензионера, од тога 910 са старосном пензијом, 499 са инвалидском и 687 породичних пензионера. У општини УБ постоји Клуб пензионера где се они окупљају, организују излете и путовања и др.

Утврђена је потреба за подстицањем активности старијих лица и значаја радне активности и после стицања права на пензију. У том смислу је и новим законским решењима померена старосна граница, као један од услова за остваривање права на пензију.

која немају средства да заврше започету стамбену изградњу.

Наведена лица и поред радног ангажовања у Општини УБ, не поседују средства за решења својих стамбених питања, јер су им приходи недовољни, а посебно значајан проблем је што велики број њих не могу да користе знања и вештине, неопходна за рад и запошљавање у савременим привредним организацијама и друштвеном окружењу (информатичко образовање). Недостају и одређени образовни профили којима се може обезбедити запослење на тржишту рада, кроз samozapoшљавање, и др.

Истовремено, врло мали број старијих лица остаје радно активан после испуњавања тог услова, а запошљавање после пензионисања је такође, ретко.

Констатовано је да је укупан социоекономски положај старијих лица веома неповољан и да су суочена са ризиком од сиромаштва, који је већи од просека укупног становништва (за 40% до 50%). Индекс сиромаштва код старијих је, у односу на 2002. годину - када је износио 14,8%, повећан на 19,2% у 2003. години.

И услови становања старијих лица су неповољнији када се пореде са условима становања осталог дела становништва. Старија лица живе у кућама, односно, становима који су чешће неквалитетније или старије градње и уз присутне недостатке елементарног комфора, као што су: непостојање канализације и текуће воде у стану, централног грејања и недовољне опремљености основним кућним апаратима. Ове чињенице не говоре само о социјалном положају старијих лица у Републици, већ нам указују и на тежину ризика њихове маргинализације.

Смањење и спречавање сиромаштва уопште, међу старијим лицима и пензионерима мора имати апсолутни приоритет у будућем развоју, због њиховог разорног дејства на квалитет живота у старости и очување људског достојанства старијих лица и пензионера, као и због негативног утицаја сиромаштва на свеукупни економски и друштвени развој.

Проблем који је веома алармантан на подручју Општине УБ је велики број старијих лица који живе у сеоском подручју и којима је потребна туђа помоћ и нега.

По подацима ЦСР-а, број корисника који су старије особе, у 2012. години износи 259. Од тог броја, број старих, корисника МОП-а у тој години износи 100, број старих које користе ТНП је 171, а број старих које користе увећан ТНП је 28.

Структура према доминантном проблему

Стари	2005.	2012.
Без породичног старања	30	24
Без средстава за живот	90	100
Душевно оболели	12	10
Теже хронично оболели	90	95
Остали		30
Укупно	222	259

Обухват старих појединим облицима социјалне заштите и мерама породично-правне заштите

Врсте заштите	Број корисника 2005.	Број корисника 2012.
Старатељство	7	10
Привремено старатељство (чл. 132 ПЗ)	5	3
Додатак за помоћ и негу	95	100
Помоћ у кући		
Смештај у установу	20	24
Смештај у другу породицу		
Материјално обезбеђење	90	100
Једнократна помоћ у новцу	140	250
Једнократна помоћ у натура		50
Једнодневни боравак		

У Општини не постоји организован дневни боравак за старе нити други облик прихвата старих лица. Старији се нерадо одлучују да напусте свој дом и преселе се у неку установу социјалне заштите.

Закључци

У заштити старих лица истичу се следећи проблеми:

- Лоше материјално стање старих и њихових сродника;
- Неукост у остваривању права, отежано остваривање здравствене заштите, прекинута уплата доприноса за ПИО по основу пољопривреде;
- Неспремност старих да напусте свој дом и наставе живот у дому за старе;
- Распад и криза породице;
- Депопулизација руралних крајева, одлазак млађих и радно активних лица у друге средине.

Неспорно је да ће, због пада наталитета доћи до даљег пораста броја старих и до погоршања њиховог положаја, посебно оних који живе у сеоском подручју.

Циљеви и активности

Општи циљ 1: Унапређење социјалног, економског, политичког и културног положаја и улоге старијих лица

Активности

1.1 Кроз кампање у медијима, специјализоване емисије, публикације, брошуре, новинске чланке и живу реч обавештавати старија лица (посебно она старија лица која живе у релативној изолацији – у самачким домаћинствима или у удаљеним сеоским срединама) о њиховим правима и о начинима њиховог остваривања у области пензијско-инвалидског осигурања, социјалне заштите, здравствене заштите и другим областима, а с циљем спречавања свих облика дискриминације;

1.2 Богаћење школских програма садржајима који ће образовати младе о специфичностима старости,

ресурсима старијих лица и њиховим специфичним потребама;

1.3 Обезбеђивање учешћа старијих лица - нарочито жена - у доношењу одлука кроз учешће у процесу одлучивања у одговарајућим органима и телима;

1.4 Промовисање и подстицање самоорганизовања старијих лица са циљем да се кроз ове активности унапређују различити видови самопомоћи, самозаштите и самопотврђивања у старости.

Општи циљ 2: Унапређивање интеграције старијих људи охрабривањем њиховог активног укључивања у заједницу и подстицањем развоја међугенерациских односа

Активности

2.1 Обезбеђивање учешћа свих старосних структура у креирању политике у локалној заједници у областима - рада, образовања, становања, транспорта, заштите животне средине, здравствене заштите, социјалне заштите, слободног времена;

2.2 Подстицање организовања волонтерског рада, у којем би заједнички радили и млађи и старији помажући једни другима, свако пружањем доприноса у оквиру својих могућности, организовање едукација и обуке у стицању вештина за самопомоћ и узајамну међугенерациску помоћ.

Општи циљ 3: Унапређење и ширење позитивне слике о старијим лицима

Активности

3.1 Мотивисање послодаваца да омогуће старијим лицима да сходно својим способностима активно учествују у радном процесу, кроз обављање повремених и привремених послова и волонтерски – кроз добровољни рад;

3.2 Кроз примере добре праксе и путем медијске кампање указивати на целисходност, економичност и богато радно и животно искуство старијих лица,

стимулисати послодавце и на тај начин афирмисати потребу да се старија лица радно ангажују;

3.3 Унапређивање позитивног, активног и развојно оријентисаног погледа на старење, ангажовањем старијих лица у подизању свести јавности о позитивним аспектима старења – осветљавање мудрости, снаге, активности, доприноса и способности старијих лица;

3.4 Истицање могућности и потенцијала старијих инвалидних лица, поштовања и афирмисања вредности њиховог ранијег доприноса заједници; кроз допунске активности у основним школама упознавати младе са професијама и истакнутим личностима у оквиру тих професија, представљање знаменитих личности на локалним и националним средствима јавног информисања;

3.5 Организовање предавања, радионица и сл. од стране старијих лица на којима би они преносили своја знања и искуства из разних области, уметности, занатства, хобија.

Концепт целоживотног образовања

Упркос прихваћеној концепцији доживотног образовања, резултати остварени у пракси показују да није постигнут значајнији напредак. Интерес за економску страну образовања је у центар прихваћеног концепта поставио само полазнике средњих година и неке програме образовања за дефицитарна занимања. Занемарује се чињеница да у процес доживотног образовања морају бити укључене све генерације, од најмлађих, па до оних најстаријих, односно, да перманентног учења и образовања нема без образовања старијих лица.

Активности и мере, које се спроводе на пољу образовања старијих лица могу се поделити на два подручја: програми који се реализују у оквиру јавног сектора, у установама за образовање одраслих, здравственим и социјалним установама, и програми које организују невладине организације. Образовни систем није конципиран тако да старијим лицима понуди програме који су у складу са њиховим образовним потребама и због тога је учешће старијих лица у различитим облицима образовања одраслих готово занемарљиво.

Пример позитивне праксе, који треба подржати и развијати у области образовања старијих код нас, представља пројекат Универзитета за треће доба. Мрежа универзитета за треће доба, за сада, функционише само у оквиру четири организације у Београду (НУ «Браћа Стаменковић», НУ «Божидар Аџија», КОЦ Чукарица, и «Ђуро Салај» А.Д.), у Новосадском отвореном универзитету и Геронтолошком центру у Вршцу. Број заинтересованих старијих лица која желе да се укључе у те програме убрзано расте.

Општи циљ 1: *Олакшавање и подстицање доживотног учења*

Активности:

1.1. Организовати обуку кадрова за рад са старијим лицима, као и њихово континуирано оспособљавање кроз обуке мултидисциплинарне природе тако да буду доступне што ширем кругу полазника и за различите врсте услуга и активности у раду са старијима и без ограничавања само на високе нивое специјализације;

1.2. Организовати програме припреме за пензионисање и живот у старости, који би старијима помогли да се благовремено прилагоде на промене у начину живота и

понудити већи избор могућности за проналажење нових интересовања и занимања;

1.3. Организовати програме обуке волонтера, односно, свих оних који желе да у старијем добу својим знањем способностима и богатим животним искуством допринесу развоју средине у којој живе;

1.4. Код младих свих узраста, посебну пажњу посветити изградњи свести о значају и могућностима професионалних избора, краткорочним и дугорочним последицама на начин живота и изгледе за каријеру; олакшавати прилагођавања на промене у професионалном животу које захтевају флексибилност и вештине, а посебан нагласак стављати на стратегију животног избора;

1.5. Промовисати постигнуте резултате у образовању и напредовању полазника старијег узраста и рушити предрасуде које постоје у том погледу, не само код младих, већ и код припадника старије генерације;

1.6. Предузимати мере на подизању нивоа и задовољавању културних, забавних и рекреативних потреба старијих лица, уз пуно уважавање њихових личних опредељења и афинитета; унапређивати и обогаћивати постојећу понуду у тој области и иницирати и развијати нове облике и садржаје активности прилагођене потребама старијих људи;

1.7. Подстицати и помагати ширење мреже аматерских, културно - уметничких друштава пензионера, секција ветерана при спортским друштвима, и пензионерских одмаралишта, односно, пакет аранжмана;

1.8. Обезбеђивати одговарајућу едукацију и заштиту старијих лица као потрошача, уз одговарајуће погодности и у погледу кућне доставе неопходних животних намирница и других роба.

Општи циљ 1: *Обезбеђивање услова за стицање знања која су у функцији већих могућности за запошљавање*

Активности:

2.1. Предузимати активности на успостављању ближих веза између образовних установа и послодавца, и подстицати их да запосленима омогуће различите видове обуке на послу; предузимати промотивне акције, како би се, у оквиру концепције доживотног учења, повећала способност за запошљавање старијих лица, одржавање и даље развијање специфичних знања и вештина;

2.2. Предузимати мера за подстицање редовног учешћа у процесу образовања, како би се повећао степен задржавања знања и ограничили пропусти у његовом стицању; развијати посебне, специјалне програме за оне који су рано напустили формални образовни систем, како би се олакшала њихова интеграција, односно, реинтеграција на тржиште рада;

2.3. Унапређивати начине за укидање функционалне неписмености и побољшавати нивое основног образовања старијих лица, укључујући старије избеглице и припаднике мањинских група. Посебну пажњу посветити равноправности полова у погледу остваривања права на образовање и мењања стереотипних улога и активно укључивање у међународну сарадњу на овом питању.

Здравствена заштита старих лица

У свим до сада усвојеним стратешким документима истакнуте су угрожене групације становништва, као и основни правци активности усмерени ка унапређењу здравља и квалитета живота. У вези са појавом старења становништва, брига о здрављу

и квалитету живота особа старијих од 65 година живота заузима посебно место.

Исказани и потврђени ефекти добре праксе у здравственој и социјалној брзи о старијим људима могу се изразити и кроз неколико значајних принципа у поступању, у одговарајућим областима активности:

- укључивање старијих лица у све облике одлучивања о њиховој болести и будућој брзи о здрављу,
- промовисање доброг здравља и здравих животних навика у трећем добу,
- предузимање активности у превенцији болести,
- редуковање смањене функционалне способности,
- подстицање и максимализовање животне независности,
- подршка старијим лицима у њиховим домовима,
- очување достојанства, аутономије и односа поштовања према старијим лицима.

Да бисмо постигли уклањање старосне дискриминације у области здравствене заштите неопходно је:

- старија лица укључити у доношење одлука и планирање здравствених капацитета на нивоу локалне заједнице,
- да руководиоци установа које пружају услуге старијим лицима, имају специјализована знања о старости,
- да се препоруке и упутства, као »водичи добре праксе« у лечењу, периодично проверавају са становишта могућег присуства старосне дискриминације,
- да сви запослени у установама намењеним старијим лицима, имају проверене и позитивне ставове према специфичним потребама у старости.

Незапослени

Циљеви политике запошљавања Општине Уб

Уважавајући смернице и препоруке Еврпске стратегије 2020 за раст и развој, Национални акциони план запошљавања за 2013.годину, и реално стањена тржишту рада Републике Србије, утврђени су циљеви запошљавања Општине Уб, и одређени приоритети који ће се реализовати у 2013. години.

Циљеви активног запошљавања у 2013. години усмерени су на:

1. повећање запослености,
2. улагање у људски капитал и
3. социјалну инклузију

1. Повећање запослености

Раст запошљавања и као стратешки циљ одрживо повећање запослености, посебно у приватном сектору, зависи од повећања не само броја, већ и квалитета радних места, односно од повећања такозваних „добрих послова”. У том смислу Општина Уб види посебност у развоју привреде, привлачењу страних директних инвестиција, пружање помоћи постојећој привреди и унапређењу система образовања и система социјалне заштите.

2. Улагање у људски капитал

Улагање у људски капитал и квалитетан система образовања је основа економског раста и развоја иновативне и конкурентне привреде. Општина Уб ће сарађивати са образовним институцијама на својој територији како би побољшала постојећу ситуацију, имајући у виду значај улагања у образовне кадрове. Такође ће се подржати успостављање система образовања одраслих као и успостављање система кратких обука за потребе привреде.

3. Социјална инклузија

Као и у целој Републици Србији и у општини Уб на самој маргини друштва без могућности да постану продуктивни део друштвене заједнице, налази се одређен број грађана који припадају рањивим категоријама. Посебни програми и мере усмерени су на подизање нивоа запослености ове групе, али и на подстицање послодаваца да запошљавају лица која припадају рањивим категоријама.

Приоритети

Подстицање привредних организација и бизнис сектора за запошљавање и отварање нових радних места, повећање нивоа образовања како незапослених тако и запослених са недовољно квалификацијом, као и социјална укљученост теже запошљивих лица и рањивих категорија у свет рада, се остварује реализацијом приоритета, односно програма и мера запошљавања. Приоритети политике запошљавања Општине Уб су:

1. Отварање нових радних места

Отварање нових радних места подстиче се обезбеђивањем финансијских средстава у виду субвенција послодавцима и субвенција за samozapošljavanje или доделом кредитних средстава које реализују Национална служба за запошљавање, Фонд за развој Републике Србије и Агенција за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА). Општина Уб ће промовисати програме субвенција НСЗ и то субвенције за samozapošljavanje и субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

2. Побољшање образовања и обука у циљу развијања квалификоване радне снаге

Појављивање нових послова и нових облика рада и радних уговора, чини да рад за запослене постаје све сложенији, и намеће потребу за непрекидним усавршавањем и доживотним учењем. Од младих, који излазе из система школовања, свет рада очекује да располажу савременим и примењивим знањима и поседују одговарајуће компетенције и ставове о раду. Поред тога потребно је утицати на повећање процента младих са дипломама средњешколског образовања и смањити проценат оних који рано прекидају школовање и напуштају школу.

Додатним образовањем и обукама Општина Уб у сарадњи са НСЗ ће интервенисати у циљу стварања могућности да се одговори захтевима тржишта рада и потребама послодаваца, и омогући незапосленим лицима да стекну савремена знања и компетенције које ће бити и верификоване одговарајућим сертификатима који би

били препознатљиви у европском простору образовања и запошљавања.

Активности на унапређењу професионалне оријентације и каријерног вођења и саветовања, пре свега су усмерене на развој и унапређење активности канцеларије за локални економски развој Општине Уб, канцеларије за младе Општине Уб, формирања Центра за волонтере, као и активности на јачању и развоју стручних служби Општине Уб, како би се укључили у рад са незапосленим лицима, њихово додатно образовање и обуке које су потребне за запошљавање и у привреди и у бизнис сектору.

3. Подстицање запошљавања теже запошљивих лица и рањивих категорија

Категорије теже запошљивих лица као и лица из рањивих категорија имају предност у укључивању у мере активне политике запошљавања, у складу са Националним акционим планом запошљавања, тако и у складу са овим Локалним акционим планом запошљавања Општине Уб.

У зависности од врсте програма или мера, предност за укључивање ће имати млади до 30 година, старија лица преко 50 година, особе са инвалидитетом, Роми, избегла и расељена лица, као и жене као посебно осетљива групе на тржишту рада

Према подацима Националне службе из IX 2011 стање на тржишту рада у Општини Уб је исказано у табелама

Укупан број незапослених лица по месецима и полу

Број незапослених лица		71218	Укупно за округ: Колубарски	УКУПНО
		Уб		
Просек за 2011. годину	Укупно	2.181	13.640	13.640
	Жене	1.104	7.151	7.151
IX 2011	Укупно	2.185	13.681	13.681
	Жене	1.110	7.226	7.226
X 2011	Укупно	2.122	13.574	13.574
	Жене	1.073	7.175	7.175
XI 2011	Укупно	2.097	13.209	13.209
	Жене	1.057	6.953	6.953
XII 2011	Укупно	2.215	13.540	13.540
	Жене	1.115	7.096	7.096
I 2012	Укупно	2.191	13.932	13.932
	Жене	1.094	7.231	7.231
II 2012	Укупно	2.252	14.350	14.350
	Жене	1.121	7.423	7.423
III 2012	Укупно	2.381	14.644	14.644
	Жене	1.186	7.538	7.538
IV 2012	Укупно	2.423	14.597	14.597
	Жене	1.222	7.581	7.581
V 2012	Укупно	2.301	14.176	14.176
	Жене	1.179	7.386	7.386
VI 2012	Укупно	2.279	14.020	14.020
	Жене	1.120	7.333	7.333
VII 2012	Укупно	2.329	14.064	14.064
	Жене	1.158	7.370	7.370
VIII 2012	Укупно	2.303	14.067	14.067
	Жене	1.168	7.396	7.396
IX 2012	Укупно	2.271	14.118	14.118
	Жене	1.134	7.427	7.427
Индекси	IX 2012 / IX 2011	103,94	103,19	103,19
	IX 2012 / XII 2011	102,53	104,27	104,27
	IX 2012 / VIII 2012	98,61	100,36	100,36

Незапослена лица према степену стручне спреме и полу

Број незапослених лица		71218		
		Уб	Укупно за округ: Колубарски	
Степен стручне спреме	I	Укупно	863	4.005
		Жене	420	1.941
	II	Укупно	81	935
		Жене	52	576
	III	Укупно	684	3.738
		Жене	277	1.531
	IV	Укупно	492	3.865
		Жене	303	2.424
	V	Укупно	13	105
		Жене	5	14
	VI-1	Укупно	48	535
		Жене	33	357
	VI-2	Укупно	25	229
		Жене	14	150
	VII-1	Укупно	65	700
		Жене	30	429
	VII-2	Укупно	0	6
		Жене	0	5
	VIII	Укупно	0	0
		Жене	0	0
УКУПНО	Укупно	2.271	14.118	
	Жене	1.134	7.427	

Незапослена лица према старости и полу

Број незапослених лица			71218	
			Уб	Укупно за округ: Колубарски
Године старости	15 - 19 година	Укупно	110	581
		Жене	38	236
	20 - 24 године	Укупно	266	1.681
		Жене	115	806
	25 - 29 година	Укупно	253	1.773
		Жене	136	996
	30 - 34 године	Укупно	246	1.568
		Жене	152	921
	35 - 39 година	Укупно	267	1.511
		Жене	153	887
	40 - 44 године	Укупно	274	1.598
		Жене	158	981
	45 - 49 година	Укупно	265	1.693
		Жене	145	989
	50 - 54 године	Укупно	283	1.831
		Жене	138	952
	55 - 59 година	Укупно	212	1.415
		Жене	90	616
	60 - 64 године	Укупно	95	465
		Жене	9	43
65 и више година	Укупно	0	2	
	Жене	0	0	
Укупно		2.271	14.118	
Жене		1.134	7.427	

Незапослена лица према трајању незапослености и полу

Број незапослених лица		71218		Укупно за округ: Колубарски
		Уб		
Године старости	до 3 месеца	Укупно	301	1.856
		Жене	132	918
	3 до 6 месеци	Укупно	195	1.332
		Жене	89	671
	6 до 9 месеци	Укупно	203	1.288
		Жене	89	617
	9 до 12 месеци	Укупно	167	918
		Жене	75	463
	1 до 2 године	Укупно	386	3.044
		Жене	176	1.522
	2 до 3 године	Укупно	221	1.445
		Жене	113	782
	3 до 5 година	Укупно	286	1.796
		Жене	156	1.036
	5 до 8 година	Укупно	201	919
		Жене	114	528
	8 до 10 година	Укупно	127	561
		Жене	78	322
	преко 10 година	Укупно	184	959
		Жене	112	568
Укупно		2.271	14.118	
Жене		1.134	7.427	

Пријављене потребе за радницима по месецима

Пријављене потребе за радницима		71218		
		Уб	Укупно за округ: Колубарски	
Просек за 2011. годину	Само пријаве потреба	16	188	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	16	188	
IX 2011	Само пријаве потреба	32	107	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	32	107	
X 2011	Само пријаве потреба	13	96	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	13	96	
XI 2011	Само пријаве потреба	19	302	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	19	302	
XII 2011	Само пријаве потреба	11	29	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	11	29	
I 2012	Само пријаве потреба	9	41	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	9	41	
II 2012	Само пријаве потреба	27	66	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	27	66	
III 2012	Само пријаве потреба	30	279	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	30	279	
IV 2012	Само пријаве потреба	22	295	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	22	295	
V 2012	Само пријаве потреба	62	143	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	62	143	
VI 2012	Само пријаве потреба	28	151	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	28	151	
VII 2012	Само пријаве потреба	22	88	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	22	88	
VIII 2012	Само пријаве потреба	18	85	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	18	85	
IX 2012	Само пријаве потреба	2	89	
	Пријаве потреба и захтеви за председ.	2	89	
Индекси	IX	Само пријаве потреба	6,25	83,18

2012 / IX 2011	Пријаве потреба и захтеви за председ.	6,25	83,18
	Само пријаве потреба	18,18	306,90
IX 2012 / XII 2011	Пријаве потреба и захтеви за председ.	18,18	306,90
	Само пријаве потреба	11,11	104,71
IX 2012 / VIII 2012	Пријаве потреба и захтеви за председ.	11,11	104,71
	Само пријаве потреба		

Заснивање радног односа по месецима

		71218	Укупно за округ:
		Уб	Колубарски
Просек за 2011. годину	Укупно	154	1.423
IX 2011	Укупно	260	1.443
X 2011	Укупно	147	1.788
XI 2011	Укупно	233	1.961
XII 2011	Укупно	172	1.630
I 2012	Укупно	262	2.091
II 2012	Укупно	98	1.127
III 2012	Укупно	208	1.397
IV 2012	Укупно	134	1.525
V 2012	Укупно	231	1.818
VI 2012	Укупно	152	1.615
VII 2012	Укупно	164	1.848
VIII 2012	Укупно	124	1.633
IX 2012	Укупно	235	1.873
Индекси	IX 2012 / IX 2011	90,38	129,80
	IX 2012 / XII 2011	136,63	114,91
	IX 2012 / VIII 2012	189,52	114,70

Новопријављени по месецима и полу

Број новопријављених лица		71218	Укупно за округ:
		Уб	Колубарски
Просек за 2011. годину	Укупно	110	808
	Жене	49	387
IX 2011	Укупно	108	957
	Жене	38	447
X 2011	Укупно	96	770
	Жене	43	394
XI 2011	Укупно	89	666
	Жене	37	338
XII 2011	Укупно	175	818
	Жене	83	383
I 2012	Укупно	111	926
	Жене	50	422
II 2012	Укупно	129	764
	Жене	59	350
III 2012	Укупно	197	935
	Жене	87	419
IV 2012	Укупно	99	708
	Жене	51	341
V 2012	Укупно	79	670
	Жене	38	321

VI 2012	Укупно	129	658
	Жене	54	348
VII 2012	Укупно	133	735
	Жене	61	355
VIII 2012	Укупно	97	733
	Жене	50	378
IX 2012	Укупно	108	734
	Жене	41	363
Индекси	IX 2012 / IX 2011	100,00	76,70
	IX 2012 / XII 2011	61,71	89,73
	IX 2012 / VIII 2012	111,34	100,14

Брисани и престанак вођења

		71218	Укупно за округ:
		Уб	Колубарски
Просек за 2011. годину	Укупно	103	845
	Жене	45	405
IX 2011	Укупно	94	857
	Жене	47	407
X 2011	Укупно	163	1.052
	Жене	78	532
XI 2011	Укупно	142	1.223
	Жене	59	650
XII 2011	Укупно	76	802
	Жене	30	397
I 2012	Укупно	161	763
	Жене	80	380
II 2012	Укупно	101	591
	Жене	45	271
III 2012	Укупно	106	855
	Жене	38	385
IV 2012	Укупно	93	974
	Жене	26	374
V 2012	Укупно	217	1.304
	Жене	75	571
VI 2012	Укупно	181	1.091
	Жене	117	496
VII 2012	Укупно	106	980
	Жене	29	442
VIII 2012	Укупно	155	1.030
	Жене	47	458
IX 2012	Укупно	188	934
	Жене	96	447
Индекси	IX 2012 / IX 2011	200,00	108,98
	IX 2012 / XII 2011	247,37	116,46
	IX 2012 / VIII 2012	121,29	90,68

SWOT анализа нивоа ризика на тржишту рада

Интерни фактори	
S-снаге	W-слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Привреда у Убу је увек била на недовољном нивоу развијености, и разноврсности, данас данас у фази реструктурирања наставља развој привреде са акцентом на нове привредне гране • Стратешка документа Општине Уб усвојена • Стратегија локланог одрживог развоја је усвојена, а, Локални акциони план за избегла и прогнана лица, у изради, Локлни акциони план за младе у изради • Оформљена канцеларија за локални економски развој ЛЕР, у оквиру Одељења за ЛЕР и информисање Општине Уб • Савета за запошљавање општине Земун активно делује у области запошљавања. • Висок удео младих у радној снази • Повољна квалификациона структура • висока партиципација у радној снази • Релативно високе зараде • Ниво развијености приватног сектора • Изузетно повољан географски положај, • Привредне зоне • Растући тренд инвестирања у инфраструктуру и комуналне објекте 	<ul style="list-style-type: none"> • Висока стопа незапослености • Висок удео младих међу незапосленима • Висок удео младих без практичног искуства • Затворен велики број предузећа и радњи • Висока просечна старост становништва • Висок удео незапослених старијих лица преко 50 година • Дугорочна незапосленост • Висок удео неквалификованих • Непоклапање квалификационе структуре и потреба привреде • Млади нису добро припремљени за тржиште рада, немају одговарајуће квалификације, знања и вештине • Недостатак средстава за финансирање приватног сектора • Нема довољно радних места • Слаба организованост привредника • Низак ниво активације незапослених • Недовољна развијеност инфраструктуре
O-шансе	T-опасности
<ul style="list-style-type: none"> • Инфраструктурни пројекти • Повећање производње • Развој приватног сектора • Развој сектора услуга • Отварање нових радних места • Поједностављење процедуре за започињање бизниса • Гиљотина прописа • Привлачење страних директних инвестиција и већа инвестирања постојећих привредних субјеката • Утицај државе кроз измену Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености • Издвајање већих средстава за мере активне политике запошљавања • Смањење стопа пореза и доприноса на плате • Програми и пројекти међународних организација • Визна либерализација • Прелазни трговински споразум • Кандитатура за чланство у ЕУ • Убрзан процес европских интеграција • Побољшан имиџ Републике Србије у свету 	<ul style="list-style-type: none"> • Инфлација • Недостатак капитала • Високи трошкови увођења нових технологија • Високи трошкови виших квалификација • Смањење броја радних места због рационализације броја запослених у државним органима • Смањење броја радних места на нивоу локалне заједнице због пропадања новооснованих фирми • Лоши услови пословања, због високих каматних стопа

Модел за SWOT анализу нивоа ризика на тржишту рада је посебно разрађена матрица намењена анализи ситуације у вези са проблемом незапослености са којим се суочава Општина Уб. Циљ примене SWOT анализе, је да се осим јасног сагледавања ситуације, повежу интерне карактеристике Општина Уб и утицаји који долазе из њеног окружења. Снаге би требало усмерити на искоришћавање шанси или минимизирање опасности. Са друге стране, откривене слабости потребно је минимизирати како би се искористиле шансе или предупредиле опасности које долазе из окружења.

Извори финансирања

За финансирање програма и мера Стратегије социјалне заштите користиће се средства из буџета Општине Уб, републичког буџета, преко филијала Националне службе за запошљавање, средстава ЕУ.

Финансијска подршка из других извора

Један од задатака Савета за социјалну заштиту је да подстиче иницијативе из домена запошљавања и развија пројектне идеје ради привлачења додатних средстава. Фондови чија средства могу да се користите су ИРА фондови, Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом (овим фондом управља МЕРП), затим Фонд за запошљавање младих. Споразумом између UNDP и НСЗ,

при НСЗ је основан Фонд за запошљавање младих, чији је циљ да пружи помоћ оним младим људима којима је потребна посебна подршка, као што су то лица без квалификација или са ниским квалификацијама, особе са инвалидитетом, Роми, повратници у поступку реадмисије и избеглице и расељена лица. Средства Фонда користе се за финансирање активних мера запошљавања намењених младима, као што су различите врсте обука (у институцији, на радном месту), субвенције за запошљавање, и помоћ приликом покретања сопственог посла.

Механизми имплементације стратегије

Процесом спровођења Стратегије социјалне заштите управљаће Одељење за ЛЕР и информисање, Канцеларија за локални економски развој ЛЕР, општине Уб. Главне активности и њихово спровођење надгледа радна група за израду Стратегије, која је задужена да путем извештаја информисаће Председника општине. Административно техничка реализација Стратегије биће обезбеђена кроз активности Одељење за ЛЕР и информисање као и кроз Одељење за буџет и финансије Општине Уб.

Процес праћења (мониторинга) и евалуације обавља ће тим за мониторинг, чији је задатак да прати реализацију пројеката који су изабрани путем конкурса и који се финансирају из општинских средстава.

Тим за мониторинг чине представници, из локалне самоуправе стручно лице из службе за финансије, представник канцеларије за ЛЕР и представник Савета за социјалну заштиту. Тим за мониторинг своје извештаје на месечном нивоу доставља Председнику општине, Одељењу за буџет.

Тим за евалуацију прати и оцењује активности и резултате пројеката у реализацији и извештава тромесечно Одељење за ЛЕР и информисање, канцеларију за ЛЕР. Тим за евалуацију чине представници општине Уб, тима за мониторинг, стручно лице из области која је тема пројекта. Извештај Тима за евалуацију доставља се председнику општине и Савету за социјалну заштиту. Овај Извештај је основни документ на основу којег ће се радити ревизија Акционог плана.

Имплементација ове стратегије захтева снажне оперативне структуре и структуре управљања на општинском нивоу. За управљање имплементацијом стратегије биће задужен Савет за социјалну политику Општине Уб.

Савет за социјалну заштиту Општине Уб треба да управља процесом имплементације и да обезбеди адекватну мобилизацију ресурса и координацију приоритетних нематеријалних и материјалних улагања. Такође, треба да ствара и обнавља поверење грађана, корисника и стручњака, у решеност кључних субјеката да устрају у развоју система социјалне заштите у Убу.

Мере и задаци

У оквиру аранжмана за имплементацију неопходно је обухватити следеће задатке:

- 1) Јасну расподела задатака и одговорности међу партнерима у погледу вођења, управљања и координирања активности имплементације, наведених у акционом плану стратегије;
- 2) Израду годишњих планова имплементације стратегије и оперативних програма (укључујући пројектне апликације), усклађених са годишњим буџетским издвајањима;
- 3) Обезбеђивање механизма и процедура за редован преглед и евалуацију спровођења стратегије, на годишњем нивоу, уз предузимање корективних мера, како би се обезбедила успешна имплементација стратегије;
- 4) Текућу промоцију достигнућа у спровођењу стратегије међу партнерима у заједници у јавном, приватном и волонтерском сектору, укључујући редован повратни одговор у виду научених лекција креаторима политике на националном нивоу;
- 5) Обезбеђивање пуне транспарентности и свести јавности о правима корисника и начину приступа услугама и информацијама о расположивости услуга и накнада које су подржане спровођењем стратегије.

Праћење и оцена успешности

Системи за праћење и евалуацију

На основу адекватно дефинисаних индикатора учинка и кроз интегрисани процес редовног и благовременог прикупљања података, анализе и извештавања (обично у предвиђеним форматима), циљ је да се обезбеде редовне и тачне информације које помажу лицима одговорним за спровођење стратегије да дефинишу благовремене стратешке, оперативне и финансијске одлуке које су неопходне за успешну имплементацију стратегије.

Праћење и евалуација укључују:

- Праћење процеса имплементације — како би се обезбедило да се *активности* које стратегија излаже заиста спроводе и да се ресурси ефективно алоцирају и користе;
- Праћење исхода активности — у смислу ефеката, вредности у односу на уложени новац и резултата (не искључујући праћење очекиваних ефеката активности у ширем смислу);
- Евалуација напретка у остварењу сврхе и циљева стратегије у односу на активности;
- Евалуација утицаја стратегије на живот корисника и шире јавности;
- Коришћење прикупљених информација како би се стратегија додатно разрадила и информисали доносиоци одлука на различитим нивоима.

ЦИЉЕВИ:	МЕРЕ И ЗАДАЦИ:
1. Обезбедити даљу стандардизацију и професионализацију рада ЦСР-а за све корисничке групе, кроз континуирано пружање постојећих услуга	1.1. Обезбедити континуирани рад ЦСР-а, из области непосредне социјалне заштите, и то следећих послова: признавање права на МОП, додатак за туђу негу и помоћ, опрему корисника установама социјалне заштите, једнократну помоћ и право на коришћење услуга социјалног и другог стручног рада у сарадњи са Општином, смештај у установе социјалне заштите или другу породицу, смештај деце на породични смештај, саветодавни рад са странкама, стручна и правна помоћ у остваривању права штићеника код других органа и институција, интервенције и помоћи друге врсте, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема на подручју Општине Уб, превентивну

	<p>делатност, планирање и програмирање социјалне заштите и Координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјалног рада.</p> <p>1.2. Обезбедити континуирани рад ЦСР-а, из области старатељства: друштвену и правну заштиту деце без родитељског старања и пунолетних особа које нису у стању да се саме старају о себи, својим правима и интересима; и са тим у вези обављање следећих послова: послове односа родитеља и деце, заштиту деце без родитељског старања, старатељску заштиту, послове везане за издржавање деце и одраслих лица, заштиту деце асоцијалног и деликвентног понашања.</p> <p>1.3. Обезбедити сталну допунску едукацију особља ЦСР-а, из тема које су релевантне за њивове послове и задатке, путем семинара, радионица, курсева, итд.</p> <p>1.4. Обезбедити финансијска средства за сталну обнову и допуну материјалних ресурса ЦСР-а, из ових извора: буџет Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана.</p> <p>1.5. Запослити потребна стручна лица, ради подизања квалитета рада ЦСР-а.</p>
<p>2. Побољшање квалитета услуга социјалне заштите за старе на територији Општине Уб, кроз оснивање и рад дома за старе, са припадајућом теренском службом</p>	<p>2.1. Изградити (адаптирати), по пројекту, одговарајући објекат за дом за старе, на адекватној локацији у Убу, капацитета до 50 корисника</p> <p>2.2. Организовати акцију прикупљања потребних материјалних средстава за отварање и рад дома из ових извора: буџет Општине, допринос републике, легати, донације, прилози привреде и грађана.</p> <p>2.3. Основати дом за старе у Убу капацитета до 50 корисника</p> <p>2.4. Опремити дом за старе потребним намештајем, опремом и возилима</p> <p>2.5. Запослити квалификовано и стручно особље које ће радити у дому и од њих формирати добро уигран, стручан и професионалан тим</p> <p>2.6. Обезбедити континуирано функционисање дома за старе, који ће примати кориснике са територије Уба и других општина у округу</p> <p>2.7. Обезбедити континуирано функционисање теренске службе у оквиру дома за старе, који ће обилазити кориснике на територији Уба</p>
<p>3. Побољшање квалитета услуга социјалне заштите за ОСИ</p>	<p>3.1. Обезбедити и адаптирати, по пројекту, погодан простор на адекватној локацији у Убу, за рад дневног боравка за ОСИ, капацитета до 15 корисника</p> <p>3.2. Обезбедити потребна материјална средства за отварање и рад дневног боравка за ОСИ из буџета Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана</p>

	<p>3.3. Основати услугу дневни боравак за ОСИ у Убу капацитета до 15 корисника</p> <p>3.4. Опремити дневни боравак потребним намештајем, опремом и возилима</p> <p>3.5. Запослити квалификовано и стручно особље које ће радити у дневном боравку и од њих формирати добро уигран, стручан и професионалан тим</p> <p>3.6. Обезбедити континуирано функционисање дневног боравка, који ће пружати услуге корисницима сваког радног дана до 20 сати</p> <p>3.7. Развијати и оснаживати програме образовања јавности кроз јавне дебате о питањима инвалидности и укључивање перспективе инвалидности у дискусије са темама од општег интереса;</p> <p>3.8. Континуирано информисати јавност о правима, положају и потребама и могућностима особа са инвалидитетом</p> <p>3.9. Подржавати програме образовања особа са инвалидитетом у циљу обезбеђивања услова да особе са инвалидитетом знају своја права, препознају дискриминацију, познају механизме заштите и јачају своје самозаступничке вештине</p> <p>3.10. Подржати рад организација које промовишу и заговарају приступ који се заснива на људским правима и уграђивању питања унапређења положаја особа са инвалидитетом у опште развојне планове</p> <p>3.11. Подржати рад организација особа са инвалидитетом које развијају и пружају услуге намењене особама са инвалидитетом (дневни боравци, клубови, сервис персоналних асистената, СОС-телефон) на локалном нивоу</p>
<p>4. Подизање квалитета живота деце и младих кроз оснивање и рад омладинског развојног културног центра</p>	<p>4.1. Обезбедити и адаптирати, по пројекту, погодан простор на адекватној локацији у Убу, за рад омладинског развојног културног центра</p> <p>4.2. Обезбедити потребна материјална средства за отварање и рад омладинског развојног културног центра из буџета Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана</p> <p>4.3. Основати омладински развојни културни центар</p> <p>4.4. Обезбедити континуирано функционисање омладинског развојног културног центра, који ће пружати услуге корисницима сваког дана</p> <p>4.5. Заједно са образовним институцијама, организовати инфо дане са матурантима средњих школа, као вид професионалног саветовања</p>

5. Подизање нивоа свести ромске популације путем оснивања и рада ромског едукативног центра	5.1. Обезбедити и адаптирати, по пројекту, погодан простор на адекватној локацији у Убу, за рад ромског едукативног центра
	5.2. Обезбедити потребна материјална средства за отварање и рад ромског едукативног центра, из буџета Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана
	5.3. Основати ромски едукативни центар
	5.4. Опремити ромски едукативни центар потребним намештајем, опремом и возилима
	5.5. Запослити квалификовано и стручно особље које ће радити у ромском едукативном центру и од њих формирати добро уигран, стручан и професионалан тим
	5.6. Обезбедити континуирано функционисање ромског едукативног центра, који ће пружати услуге корисницима сваког дана
6. Повећање стандарда живота незапослених кроз формирање и рад фонда за запошљавање	6.1. Формирати фонд за запошљавање незапослених
	6.2. Организовати прикупљање средстава за фонд за запошљавање из буџета, од донатора и привреде
	6.3. Формирање фонда Друштвено одговорних фирми, где би се кроз удруживање средстава из јавног и приватног извора финасирало отварање нових радних места.
7. Повећање нивоа информисаности незапослених, кроз покретање и рад редовног информативног програма (контакт типа) о оснивању и раду малих и средњих предузећа на локалним радио и ТВ станицама	7.1. Успоставити сарадњу експозитуре НСЗ, са локалним радио и ТВ станицама, у циљу информисања незапослених путем контакт програма
	7.2. Организовати покретање и рад редовног информативног програма (контакт типа) о оснивању и раду малих и средњих предузећа, која ће се емитовати на локалним радио и ТВ станицама, у трајању од сат времена, једном у 15 дана
8. Повећање нивоа информисаности јавности, посебно деце и младих, о потреби превенције болести зависности и заразних болести, кроз оснивање и рад саветовалишта за младе	8.1. Обезбедити и опремити погодан простор за рад саветовалишта за младе
	8.2. Обезбедити потребна материјална средства за отварање и рад саветовалишта за младе из буџета Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана
	8.3. Основати саветовалиште за младе
	8.4. Запослити квалификовано и стручно особље које ће

	радити у саветовалишту за младе
	8.5. Обезбедити континуирано функционисање саветовалишта за младе, који ће пружати услуге корисницима сваког радног дана
9. Побољшати здравствену заштиту грађана трансформацијом службе неопходне помоћи у службу хитне помоћи	9.1. Обезбедити потребна материјална и техничка средства (и возило) за трансформацију службе неопходне помоћи у службу хитне помоћи из буџета Општине, доприноса републике, легата, донација, прилога привреде и грађана
	9.2. Унапредити рад службе хитне помоћи
	9.3. Обезбедити континуирано функционисање службе хитне помоћи који ће пружати услуге корисницима 24 часа сваког дана.
10. Подизање квалитета живота избеглица, старих и ОСИ, кроз техничко јачање и подизање компетентности постојеће службе кућне неге	10.1. Обезбедити материјална средства за техничко јачање ресурса службе кућне неге из буџета Општине и донација
	10.2. Организовати присуство на семинарима о вештинама и знањима корисним за запослене у служби кућне неге, најмање два пута годишње.
11. Побољшање положаја жена и младих кроз оснивање и рад стручног саветовалишта	11.1. Опремити погодан простор за рад саветовалишта за жене и младе, при Дому здравља
	11.2. Обезбедити потребна материјална средства за отварање и рад саветовалишта за жене и младе, при Дому здравља, из буџета Општине
	11.3. Основати саветовалиште за жене и младе, при Дому здравља
	11.4. Обезбедити квалификовано и стручно особље које ће радити у саветовалишту за жене и младе при Дому здравља
	11.5. Обезбедити континуирано функционисање саветовалишта за жене и младе при Дому здравља, који ће пружати услуге корисницима сваког радног дана.
12. Побољшати услове живота ромским насељима	12.1. Обезбедити пројекте за изградњу водоводне и канализационе мреже
	12.2. Побољшати комуналне системе у насељима
13. Повећати могућност кретања и приступа ОСИ јавним установама уклањањем архитектонских баријера.	13.1. Уклонити архитектонске баријере у центру Уба, на пешачким прелазима, обарањем нагиба тротоара или изградњом приступне стазе за ОСИ у колицима
	13.2. Оборити архитектонске баријере за приступ ОСИ пред

	најважнијим институцијама и установама у Општини Уб
	13.3. Обезбедити да сви нови грађевински објекти (стамбене зграде, установе, пословни центри...) у Општини морају да буду приступачни за ОСИ
14. Повећати ниво осетљивости грађана Уба за проблеме и права маргинализованих група, едукацијом, информисањем и организованим јавним кампањама	14.1. Спроводити једномесечне информативне кампање намењене указивањем јавности на поједине маргинализоване групе и њихове проблеме, најмање по две кампање годишње;
	14.2. Обележавати пригодне датуме везане за маргинализоване групе (дан Рома, ОСИ, избеглица, жена итд.), организовањем конференција за медије, поделом пропагандног материјала и сл.
	14.3. Штампати и дистрибуирати на јавним местима (школе, Општина, спортски објекти...) летке, брошуре и друге материјале, који ће указивати на права маргинализованих група.
15. Повећати могућности запошљавања незапослених, кроз планирање и реализацију различитих програма, као што су: програми додатне едукације и промовисањем задругарства	15.1. Планирати и реализовати програме додатне едукације незапослених, континуирано и у сарадњи са заинтересованим партнерима у региону и Србији;
	15.2. Промовисати идеју задругарства организовањем семинара, скупова, медијских наступа итд.
	15.3. Организација локалних сајмова запошљавања или виртуелних сајмова запошљавања
16. Повећати ниво квалитета социјалних услуга корисницима, материјалним и кадровским јачањем установа и служби које се баве социјалном заштитом.	16.1. Континуирано прибављати финансијска и друга материјална средства за установе и служби које се баве социјалном заштитом, из буџета Општине, Републике, легата, задужбина, донација, прилога привреде и појединаца;
	16.2. Обезбедити надзор и замену дотрајалих, застарелих, или неисправних материјалних средстава у установама и службама социјалне заштите у Убу
	16.3. Континуирано запошљавати и оспособљавати стручне кадрове, волонтере, практиканте и приправнике.

Литература и извори

- Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 108/2005)
- Закон о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Сл. гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96, 29/2001, 84/2004, 101/2005 - др. закон и 115/2005)
- Стратегија за смањење сиромаштва Републике Србије
- Стратегија за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности
- Стратегија развоја образовања одраслих
- Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији
- Национална стратегија за младе
- Стратегија за унапређење положаја Рома у Србији, 2010.
- Национална стратегија за избеглице и расељена лица са Косова и Метохије

- Национална стратегија запошљавања
- Национална стратегија о старењу 2006 – 2015
- Миленијумски циљеви развоја Уједињених нација
- Нацрт Националног акциони план за запошљавање за 2013. годину.
- Израда локалног акционог плана за запошљавање, Приручник за локалне самоуправе, 2010. година
- Београд у бројкама, Завод за информатику и статистику, Београд 2011. година
- СЛОП Општине Уб 2010-2020 , 2009. година
- Општине у Србији 2010. година, Републички завод за статистику, 2012. година
- Статистички годишњак Србије, 2011. година
- <http://www.pks.rs>

<http://www.kombeg.org.rs>

С А Д Р Ж А Ј

186. Стратегија социјалне заштите општине Уб за период 2014-2018

1